

LUNDS
UNIVERSITET

Språket i svenska podcaster

— En studie av manligt och kvinnligt språk.

Patricia Loggarfve

Handledare: Victoria Johansson

Kandidatuppsats i Allmän språkvetenskap 15 hp

HT 2017

Språk och litteratur centrum, Lunds Universitet

Abstract

Sedan 70- och 80-talet har det forskats kring manligt och kvinnligt språk, främst genom samtal. Forskare har kommit fram till att män och kvinnor har olika samtalsstilar och att olika stereotyper finns rådande manligt och kvinnligt språk. Syftena med den här studien är att undersöka podcastlyssnares attityder till språket i podcaster i allmänhet och i synnerhet manligt och kvinnligt språk. Vidare är även syftet med studien att undersöka manligt och kvinnligt språk i svenska podcaster genom en språklig analys. Sammantaget ger det här möjlighet att både undersöka attityden till manligt och kvinnligt språk i en viss språklig genre idag och att se om de här attityderna motsvaras av det verkliga språkbruket. Två studier genomfördes för att kunna analysera språket. Den första delstudien bestod av en enkät där podcastlyssnare fick svara på frågor om språket i de podcaster dem lyssnar på. Den andra delstudien bestod av en näranalys av fyra olika podcaster. Det sammantagna resultatet av delstudierna är att det fortfarande råder viss skillnad mellan manligt och kvinnligt språk, däremot kan man se större skillnader mellan podcasternas olika genrer. Samt att skillnaden i språkbruk tycks bero mer på talsituation än kön. Således är det mer skillnader mellan samtal i offentligheten och vardagssamtal än mellan manligt och kvinnligt språkbruk.

Nyckelord: Sociolingvistik, manligt språk, kvinnligt språk, stereotyper, samtalsstil, podcast

Tack

Först och främst vill jag rikta ett stort tack till min handledare Victoria Johansson utan vem den här uppsatsen inte hade blivit vad den är. Stort tack för ditt engagemang, goda råd och briljanta idéer. Vidare vill jag tacka alla de informanter som tog sig tid att svara på min enkät och de som hjälpte till att sprida enkäten på sociala medier. Jag vill också tacka mina kurskamrater för goda råd och tips under skrivprocessen. Jag vill även rikta ett tack till min bästa vän Emma Wiland för alla tips på olika podcaster som hjälpte mig komma igång med studien samt för givande feedback vid en första läsning av uppsatsen.

Uppsatsen tillägnar jag min familj, min mamma Ann-Catrine Loggarfve, min bror Mattias Loggarfve och min mormor och morfar Gun och Arne Loggarfve. Tack för ert aldrig svikande stöd och för att ni finns till hands när jag än behöver det. Tack för att ni alltid tror på mig även när jag själv inte gör det. Mamma, tack för att du alltid finns där med uppmuntrande ord när jag behöver dem som mest.

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION.....	1
1.1 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	3
1.2 UPPSATSENS DISPOSITION.....	3
2. BAKGRUND.....	3
2.1 TIDIGARE STUDIER.....	4
2.2 DE VANLIGASTE STEREOTYPERNA	7
2.2.1 Skvaller, slang, svordomar och skryt.....	8
2.2.2 Samtalet flyter på, pauser i samtalet och utfyllnadsord.....	8
2.2.3 Avbryta, prata i mun och lyssningsljud/feedback	9
2.2.4 Ämne för diskussion	9
2.2.5 Replik längd och talhastighet.....	9
2.2.6 Tala osammanhängande och undvika konflikt.....	10
2.3 HISTORISKA OCH SAMHÄLLELIGA ASPEKTER SOM ORSAK TILL OLIKA SAMTALSSTILAR	10
2.4 ANALYS AV SAMTAL	12
2.5 PROBLEMATISERING AV BAKGRUND	13
2.6 PREDIKTION	14
3. METOD	14
3.1 MATERIAL	15
3.2 ENKÄT	20
3.3 INFORMANTER.....	21
3.4 ENKÄTENS DISPOSITION.....	21
3.5 ANALYS AV PODCASTER.....	23
4. RESULTAT	26
4.1 PODCASTLYSSNARNAS ATTITYDER TILL SPRÅKET	26
4.2 DISKUSSION AV RESULTAT FRÅN ENKÄT	29
4.3 GENERELL ANALYS AV PODCASTER	31
4.3.1 Londonpodden	31
4.3.2 Therése & Zäta	32
4.3.3 Historiepodden.....	32
4.3.4 Tom och Petter.....	33
4.4 RESULTATTABELL AV 10 MINUTERS-ANALYSEN.....	33
4.5 SPRÅKLIG NÄRANALYS	34
4.5.1 Resultat tabell	34
4.5.2 Londonpodden	35
4.5.3 Therése & Zäta	36
4.5.4 Historiepodden.....	37
4.5.5 Tom och Petter.....	38
4.6 DISKUSSION AV RESULTAT PÅ STUDIE 2	39
5. DISKUSSION.....	40
5.1 METODDISKUSSION	45
6. SLUTSATS	46
7. FRAMTIDA STUDIER.....	47

REFERENSER	49
BILAGOR	51
BILAGA A	51
BILAGA B	58

1. Introduktion

På olika sätt så varierar vi vårt språk beroende på situationen vi befinner oss i. Just variationen i språket är vad det språkvetenskapliga fältet sociolingvistik intresserar sig för. Alla varierar ”sitt språkbruk beroende på vem man talar med, i vilket sammanhang och i vilket syfte” (Norrby & Håkansson, 2010, s. 11). Kopplat till detta är det intressant att undersöka vilka eventuella språkvariationer det finns mellan manliga och kvinnliga talare. Redan vid sekelskiftet 1800–1900 skrev Gustaf Cederschiöld om kvinnans språk och hur det skilde sig från mannens. Enligt Cederschiöld härstammar kvinnans sätt att uttrycka sig från hennes natur vilken mer är känslösam och kvicktänkt jämfört med den mer ”trögtänkta”¹ mannen. Cederschiöld ansåg att språkskillnaderna berodde på inneboende skillnader mellan könen. Vidare menar Cederschiöld att kvinnan domineras av känsla och subjektivitet medan mannen domineras av förståndet och objektiviteten (Norrby & Håkansson, 2010, s. 120–121). Cederschiölds förklaring kan idag anses vara förlegad men trots det fanns det redan tankar om distinktionen mellan manligt och kvinnligt språk för mer än 100 år sedan. Det är viktigt att vara medveten om att rent språkvetenskapligt kan det ifrågasättas ifall det bör kallas manligt och kvinnligt språk eftersom språksystemet är detsamma för alla vuxna människor med samma förstaspråk oavsett kön. Vad som är av vikt är snarare hur språksystemet används av olika individer och grupper (Norrby & Håkansson, 2010, s. 121). Därför bör vi snarare tala om samtalsstil då det tycks vara situationen och inte könet som avgör en individs språkbruk.

Sedan 1970-talet och 1980-talet har manligt och kvinnligt språk flitigt analyserats, diskuterats och studerats både på nationell och internationell nivå av bland annat Robin Lakoff, Kerstin Nordenstam, Karin Milles och Deborah Tannen (se t.ex. (Lakoff, 1973; Nordenstam, 1990; Tannen, 1992; Nordenstam, 1998; Milles 2012). Analysen av genus i relation till språk görs på ett flertal nivåer. Bland annat analyseras både hur män och kvinnor framställs i tal och skrift men också hur män och kvinnor själva uttrycker sig i både tal och skrift. I forskning jag tagit del av verkar det vara vanligast att analysera manligt och kvinnligt språk i tal, därför kommer samtal ligga till grund för den här studien.

En analys av manligt och kvinnligt språk är högst aktuellt då språkbruket tycks vara tät sammanlänkad med den genusdebatt som pågår och har pågått i samhället, såsom

¹ Vidare i uppsatsen så kommer citat att markeras med citattecken (“...”) och benämningar av språkliga uttryck kommer markeras med apostrofer (‘...’). Jag kommer dessutom att använda mig av kursivering vid namn och när jag särskilt vill framhäva något.

relationen mellan makt, det offentliga rummet och kön (Nordenstam, 2003, s. 20–28). Även Sundgren poängterar syftet med att studera relationen mellan språk och kön som grundas i ”hur olika språkdrag eller olika språkliga handlingar och aktiviteter förknippas med genus och genusnormer” (Sundgren, 2013, s. 159). Inom den sökning som gjorts för den här studien har det framkommit lite material om studier gjorda på manligt och kvinnligt språk i nutid. Därav vill jag göra en undersökning där det moderna samtalet står i fokus för att undersöka om forskningen om genus och språk från 70-, 80-tal och 90-tal fortfarande är en god beskrivning av de manliga och kvinnliga samtalsstilar vi hör idag eller om det är så att män och kvinnor idag har mer liknande samtalsstil. För den här studien är språket i offentligheten intressant och därför analyserar jag språket i podcaster. Podcasten är nytt forum som uppkom under tidigt 2000-tal och den har blivit allt mer populärt under de senaste åren. Därför verkar det inte finnas många studier där språket i podcaster analyseras vilket styrker vikten av en studie som denna. Onekligen är podcast ett forum som intresserar många svenskar vilket gör det till en bra utgångspunkt för analys av allmänhetens attityder till språk. Enligt Orvestos SIFO-undersökning lyssnar cirka 1 142 000 personer i Sverige på podcaster varje vecka (Kantar SIFO, 2017) och enligt Dagens media lyssnar 200 000 personer lyssnar på podcaster varje dag.

Anledningen till att jag valde att analysera podcaster i undersökningen var för att podcaster är ett nytt forum inom media som lockar många lyssnare. De flesta har hört talas om vad en podcast är och hur de fungerar. Podcaster blir på så sätt en ingång till det moderna språket i offentligheten. Podcaster publiceras på internet och genom applikationer. Podcaster är ett radiolikt forum där podcasttalarna pratar på ett fritt sätt där de själva väljer samtalsämne. Oftast är ämnet bestämt på förhand men de har inget manus, vilket resulterar i ett informellt samtal i det offentliga vilket passar syftet för undersökningen. Däremot är det omöjligt att veta hur mycket ett podcastavsnitt har blivit redigerat efter det att det har spelats in och innan det sänds.

Eftersom det var länge sedan en studie på manligt och kvinnligt språkbruk gjordes behövs det nya undersökningar som kan styrka eller ifrågasätta de stereotyper som råder ifrån tidigare undersökningar. Ett sätt att bidra med nya perspektiv på manligt och kvinnligt språkbruk är att undersöka podcaster. De är intressanta då det är ett samtal som stora delar av den svenska befolkningen hör och det kan vara en viktig ingång för att förstå hur manligt och kvinnligt språk ser ut och uppfattas idag. En inledande undersökning av det här slaget kan ge upphov till ny information och nya studier i framtiden.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med studien är tvåfaldigt. Syfte ett är att titta på podcastlyssnares attityder till språket podcaster i allmänhet och i synnerhet manligt och kvinnligt språk. Syfte två är att undersöka manligt och kvinnligt språk i svenska podcaster. Sammantaget ger det här möjlighet att både undersöka attityden till manligt och kvinnligt språk i en viss språklig genre idag och att se om de här attityderna motsvaras av det verkliga språkbruket. Följande frågeställningar besvaras:

1. Vilka uppfattningar har podcastlyssnare om språket i podcaster?
2. Vilka skillnader anser podcastlyssnare att det finns mellan manligt och kvinnligt språk i podcaster?
3. Hur ser språket i podcaster ut i realtid?
4. Hur ser relationen mellan attityderna och språkbruket ut och hur förhåller sig resultatet till tidigare studier?

Mer specifikt kommer frågorna besvaras genom att jämföra podcastlyssnarnas attityder med de stereotypa uppfattningarna som finns om manligt och kvinnligt språk samt en lingvistisk studie av ett urval på fyra podcaster.

1.2 Uppsatsens disposition

I avsnitt två kommer jag att presentera tidigare studier gjorda på manligt och kvinnligt språk, definiera viktiga begrepp och presentera de stereotyper som finns om manligt och kvinnligt språk. I avsnitt tre går jag vidare till att förklara på vilket sätt studie 1 och studie 2 genomfördes. I avsnitt fyra presenteras de resultat som studie 1 och studie 2 resulterade i. I avsnitt fem går jag vidare till att diskutera resultaten. Sedan sammanfattar jag undersökningen och ger förslag till möjliga framtida studier.

2. Bakgrund

I följande avsnitt presenteras tidigare forskning inom manlig och kvinnlig samtalsstil, tidigare forskning om samtalsanalys, de stereotyper om manligt och kvinnligt språk som utgör grunden i min studie och historisk bakgrund till varför olika samtalsstilar hos män och kvinnor förekommer.

2.1 Tidigare studier

En av dem som var tidig med att studera språk i relation till kön var Robin Lakoff. I *Language and Woman's Place* från 1973 redogör Lakoff för hur kvinnans språk skiljer sig från mannens språk. Lakoff hävdar att "[t]he marginality and powerlessness of women is reflected in both the ways women are expected to speak, and the ways in which women are spoken of" (1973, s. 45). Vidare skriver Lakoff att språket som anses lämpligt för kvinnan undviker starka uttryck för känslor, de gynnas av att använda uttryck för osäkerhet och det utarbetar ämnen som anses triviala för den 'verkliga' världen (1973, s. 45). Exempel på vad som kan anses vara trivialt för den 'verkliga' världen är bland annat att kvinnor tenderar att vara mer precisa i sina benämningar av färger (Lakoff, 1973, s. 49). Lakoff baserar sin studie i huvudsak på introspektion där hon analyserar sitt eget och bekantas tal som hon sedan analyserat baserat på sina egna intuitioner. Till viss del har hon också använt sig av språket i media vid sina analyser (Lakoff, 1973, s. 46). Vad Lakoff kom fram till var att kvinnor använder fler uttryck som 'det verkar som', de använder tomma adjektiv som t.ex. 'gudomlig' och 'underbar', kvinnor använder fler artiga former som t.ex. 'skulle du kunna tänka dig att'. Lakoff kom även fram till att kvinnor ber om ursäkt mer än män, använder indirekta frågor och använder färre svordomar. Kvinnor använder också fler påhångsfrågor som ger uttryck för deras osäkerhet och kvinnor har ett bredare register av intonationsmönster (Lakoff, 1973; Edlund m.fl., 2007, s. 66–67). Edlund m.fl. skriver att Lakoff presenterar idén om att kvinnors språk inte är lika kraftfullt som mäns och att kvinnor på grund av detta har mindre makt (2007, s.48).

Tidigare studier på manligt och kvinnligt språk har bland annat gjorts av Kerstin Nordenstam. I artikeln *Hur talar män och kvinnor till vardags?* (1990) diskuterar hon vad som kategoriserar manlig och kvinnlig samtalsstil i vardagliga samtal. Nordenstams undersökning gick till så att slumpvis valda män och kvinnor fick välja en samtalspartner som skulle vara en vän eller släkting. Sedan fick paren spela in ett samtal i hemmiljö som varade i cirka 30 minuter och de fick inga instruktioner om vad de skulle tala om. Slumpvis valde hon ut tre undersökningsgrupper med sex stycken par i varje. Grupperna bestod av män som pratade med män, kvinnor som pratade med kvinnor och grupper som bestod av en man och en kvinna.

Det resultat som Nordenstam fick fram var att män använde de längsta replikerna och kvinnorna de kortaste. I snitt hade männen en repliklängd på 12,3 ord per replik och kvinnorna hade en repliklängd på 8,2 ord per replik. Den mixade gruppen hade en repliklängd på 11,3 ord per replik. Däremot visar det sig att när antalet ord som är yttrade ställs samman

står kvinnan för betydligt större del av samtalet än mannen i de mixade grupperna. Då var kvinnans repliklängd 13,9 ord per replik och mannens 8,7 ord per replik. Nordenstam drar även slutsatsen att kvinnorna i studien föredrar att tala om personliga ämnen och att kvinnor även tar fler initiativ till byte av samtalsämne än män. Kvinnorna använder mer abrupta och direkta ämnesväxlingar än männen vilket skulle kunna vara ett resultat av snabbare samtalstempo. Kvinnorna använder betydligt färre pauser vid turtagning än män. Kvinnorna har lättare att få samtalet att flyta på och fördelar ordet jämnt. Männen har fler pauser och vet inte vad de ska säga. Pauserna uppkommer ofta vid byten av samtalsämne och beror då på att talarna är osäkra på hur de ska fortsätta samtalet alternativt är de ointresserade av att driva samtalet framåt. Studien visar även att män avbryter varandra mer än vad kvinnorna gör. I den mixade gruppen är fördelningen något mer jämn även om mannen tenderar att avbryta kvinnan oftare än vad kvinnan avbryter mannen. Däremot förekommer det betydligt mer samtidigt tal² i kvinnornas samtal jämfört med männens vilket visar på att mer feedback och lyssningsljud förekommer i de kvinnliga samtalen. Baserat på Nordenstams undersökning skiljer sig manligt och kvinnligt tal på flera olika punkter och tydligt blir det att män och kvinnor verkar ha olika samtalsstilar.

Deborah Tannen är en av de välkända internationella forskarna vad gäller manligt och kvinnligt språk. I sin bok *Du begriper ju ingenting* (1992) diskuterar Tannen kommunikationen mellan män och kvinnor. Det uppstår ofta missförstånd i kommunikationen mellan män och kvinnor och Tannen menar att dessa skulle kunna undvikas om vi lär oss att män och kvinnor tenderar att uttrycka samma sak fast på olika sätt. Tannen skriver att "samtal mellan män och kvinnor kan liknas vid en tvärkulturell kommunikation" då de använder sig av olika sätt att tala. Kvinnans språk uttrycker samhörighet och närhet medan mannens språk uttrycker status och oberoende (1992, s. 40). Tannen menar att orsaken till att manligt och kvinnligt språk uppstår är den att flickor och pojkar "växer upp i skilda ordvärldar" (1992, s. 40). Vad hon tycks mena med det är att man talar till flickor och pojkar på olika sätt men också att barn lär sig när de samtalar med varandra. Tannen skriver att pojkar och flickor talar med sina kompisar på olika sätt. Pojkar leker ofta i större grupper där det uppkommer hierarkier där någon får ta ledarrollen och ge order till de övriga. Pojkar försöker skaffa sig status i gruppen genom att ta ledarrollen och genom att berätta roliga historier för att få uppmärksamhet. Vidare skriver Tannen att pojkar ofta använder sig av lekar där det finns vinnare och förlorare vilket leder till gräl om regler och skryt om vem som är bäst. Flickor däremot leker ofta i små grupper

² I Nordenstams studie (1990) använder hon termen sammanfallande tal istället för samtidigt tal, dock innefattar de båda begreppen samma sak nämligen att två talare pratar samtidigt.

där närheten till en bästis står i fokus. Flickor använder sig i större utsträckning av lekar där alla får vara med och där det inte finns vinnare och förlorare. Flickor ger inte heller order i samma utsträckning som pojkar. Flickor utmanar inte heller varandra då de inte tycks vilja stå i centrum (Tannen, 1992, s. 40–41).

Tannen illustrerar tydligt vad som kan vara orsaken eller en orsak till varför män och kvinnor har olika samtalsstil och varför det tenderar att ha svårt att kommunicera vilket då skulle bero på att flickor och pojkar inte interagerar med varandra när de är små och att de använder sig av väldigt olika språkbruk i de respektive enkönade grupperna. Tannens iakttagelser utgår liknade annan forskning också till största del utifrån privatsamtalet i hemmet. Tannen diskuterar det faktum att kvinnan anses tala mer än mannen. Hon kommer fram till att män trivs bättre med att tala i offentliga sammanhang medan kvinnan trivs med att tala privat. De olika typerna av samtal kallar Tannen för relationssamtal och informationsamtal där kvinnan står för relationssamtalet och mannen för informationsamtalet. (1992, s. 73–75). En anledning till att kvinnor uppfattas tala mycket är den att de talar i situationer där män i regel inte är lika framträdande såsom i telefon, med vänner och i hemmet (Tannen, 1992 s. 76).

Liksom Nordenstam (1990) diskuterar även Tannen avbrott och samtidigt tal³. Samtidigt tal är lätt att identifiera som lyssnare men ifall ett avbrott sker är betydligt svårare att bedöma. För att säkert kunna bestämma om ett avbrott sker behöver lyssnaren veta något om talsituationen, talarna, talarnas relation, ämnet som diskuteras samt hur den som blir avbruten reagerar på avbrottet. Exempelvis om den som avbryter börja tala om ett nytt ämne blir det tydligare att det rör sig om ett avbrott. Faktorerna avgör om en talares rätt att prata har blivit kränkt men detta varierar från fall till fall då olika talare har olika samtalsstil (Tannen, 1992, s. 194–195). I slutet av sin redogörelse för manlig och kvinnlig kommunikation kommer Tannen fram till att de båda könen skulle gynnas av att lära sig varandras samtalsstil (1992, s. 301).

Milles presenterar några fynd som har framkommit i tidigare studier. Bland annat ger kvinnor mer uppbackningar till sin samtalspartner än vad män gör. Kvinnor försöker även tala finare medan män försöker tala tufft. Ett finare språk innebär bland annat att dialekt undviks eller att man försöker använda uttal som anses finare. Tufft språk innefattar bland annat svordomar. Killar tenderar att använda mer dialekt än tjejer. Milles menar att dessa iakttagelser tyder på att ”kvinnor och män skaffar sig och får status på olika sätt” (Milles, 2012, s. 27). Killar är mer benägna att berätta historier där de framträder som hjältar medan tjejer talar mer om historier där de gjort bort sig (Milles, 2012, s. 26–27).

³ I Tannens forskning används termen överlappning för samtidigt tal.

Historiskt har manligt och kvinnligt språkbruk förklarats genom tre hypoteser: *bristhypotesen*, *dominanshypotesen* och *skillnadshypotesen*. *Bristhypotesen* utgår från att kvinnans språkbruk avviker från mannens som anses vara normen. *Dominanshypotesen* innebär att kvinnan tvingas att uttrycka sig på ett visst sätt på grund av maktbalansen som råder mellan män och kvinnor. Kvinnor måste vara korrektare, tystare, hänsynfullare och fokusera på att hålla igång samtalet för att bli hörda. *Skillnadshypotesen* utgår ifrån att pojkar och flickor socialiseras på olika sätt vilket innebär att de lär sig olika interaktionsregler. Hypotesen poängterar att män och kvinnor har olika sätt att samtala men värderar dem inte utan anser att de är lika mycket värda (Norrby & Håkansson, 2010, s. 123–128), (Nordenstam, 2003, s. 17–34).

När radioprogrammet *Språket* bytte programledare och språkexpert upplevde lyssnarna att de nya programledarna, Emmy Rasper och Ylva Byrman, pratade fortare än de tidigare programledarna Anna Lena Ringarp och Lars Gunnar Andersson. Detta intresserade Anna-Malin Karlsson som gjorde en mindre studie där hon analyserade talet i radioprogrammet. Karlsson undersökte talarnas talhastighet genom att göra en manuell undersökning där hon räknade antalet ord per sekund under fem minuter i det tidigare programledarnas sista avsnitt och i de nya programledarnas första avsnitt. Innehållet som analyserades var liknande i de båda avsnitten. Resultatet av studien visade att de båda programledarparen pratade lika fort, nämligen 2,9 ord per sekund. När Karlsson tittade på decimalerna så var det tidigare programledarparet aningen snabbare än det nya programledarparet (2,91 mot 2,89). Däremot hittade Karlsson andra skillnader, taltiden var jämnare fördelad mellan Rasper och Byrman än vad den var mellan Ringarp och Andersson. Det visade sig också att Ringarp och Andersson använde sig av längre repliker än Rasper och Byrman. Slutsatsen Karlsson drog var att upplevelsen av att de nya programledarna pratar fortare har att göra med interaktionen då de använder sig av en turtagning som liknar ett vardagligt samtal (Karlsson, 2014). Karlssons studie visar även på de skillnader som finns mellan manligt och kvinnligt språk. I parkonstellationen man och kvinna råder längre repliker och mannen talar mer. I konstellationen kvinna och kvinna råder kortare repliker och mer jämt fördelad taltid.

2.2 De vanligaste stereotyperna

I följande avsnitt presenterar jag de vanligaste stereotyperna utifrån vad tidigare forskning har kommit fram till. De stereotyper som till viss del hänger samman presenteras tillsammans. Viktigt att nämna är att dessa är stereotyper gäller inte för alla män och alla kvinnor utan kan variera från person till person samt att samtalsstil varierar beroende på vilken situation man

befinner sig i t.ex. om man är hemma eller på jobbet (Norrby & Håkansson, 2010, s. 137). De språkliga stereotyperna ligger till grund för de förväntningar vi har vad gäller hur personer ska agera språkligt, vidare händer det att stereotyperna bidrar till vår tolkning av språket (Edlund m.fl., 2007, s. 59).

2.2.1 Skvaller, slang, svordomar och skryt

Skvaller anses tillhöra den kvinnliga samtalsstilen och Nordenstam skriver att tidigare forskare hävdar ”att skvaller är en kvinnlig genre” även om det på senare tid är så att alla skvallrar (1998, s. 24). Historiskt sätt förekom skvaller i hemmet och vid kafferep vilket gör att det associeras med kvinnligt språk (Nordenstam, 1998, s. 24–25). Då kvinnor talar mer om relationer tycks skvaller förekomma oftare i samtal mellan kvinnor än i samtal mellan män (Edlund m.fl., 2007, s. 94). Tidigare forskning tyder på att svordomar och slang är något som karaktäriserar manlig samtalsstil. Norrby & Håkansson skriver att svordomar och slang ”associeras med manlighet och tuffa tag” (2010, s. 132). I motsats till män använder inte kvinnor svordomar i samma utsträckning då de inte vill sära och uppröra (Edlund m.fl., 2007, s. 67). Milles skriver också att pojkar är mer benägna att svära (2012, s. 27). Tidigare forskning visar att skryt är en av de stereotyper som passar in på manlig samtalsstil. Tannen föreslår att detta beror på att pojkar utför aktiviteter och lekar som leder till att de tävlar och skryter om vem som är bäst (Tannen, 1992, s. 40–41). Tjejer däremot umgås oftare i mindre grupper vilket innebär att de inte ska framstå som bättre än sina kamrater vilket i sin tur innebär att det finns ett förbud mot att skryta inom den kvinnliga språknormen (Tannen, 1992, s. 223).

2.2.2 Samtalet flyter på, pauser i samtalet och utfyllnadsord

Vad gäller pauser i samtalet visar tidigare forskning att kvinnor talar fort och har få pauser i samtalet och de skrattar mycket (Norrby & Håkansson, 2010, s. 135). I samtal mellan män och kvinnor har det visat sig att kvinnan är den som håller igång samtalet genom att bland annat ställa frågor, inleda nya samtalsämnen och använda sig av feedback. Männens visade inte intresse på att hålla interaktionen vid liv (Norrby & Håkansson, 2010, s. 139). Vid analyser av doktorandseminarier framkom det att män tar upp mer av den totala samtalstiden än kvinnor delvis beror det på att män tar många och långa pauser när de talar (Einarsson, 2009, s. 186). Cederschiöld uppmärksammade att kvinnor är mer snabbtänkta och talar fortare än män. Männen är mer långsamma och behöver då fylla ut platser mellan ord med läten som ’ööö’,

'uuu' och 'äää' (Norrby & Håkansson, 2010, s. 120). Cederschiölds iakttagelser indikerar att utfyllnadsord är vanligare i manlig samtalsstil än kvinnlig samtalsstil.

2.2.3 Avbryta, prata i mun och lyssningsljud/feedback

Lyssningsljud innebär att lyssnaren använder små uppbackande ord för att visa talaren att lyssnaren är aktiv. Exempel på sådana ord är 'mm', 'hja', 'nä', 'jaså'. Detta är ett språkligt fenomen som anses vara utmärkande för kvinnlig samtalsstil (Norrby & Håkansson, 2010, s. 124–125). Det har visat sig att andelen samtidigt tal ökar då samtalet är mer informellt (Norrby, 2004, s. 105). Av den anledningen är det intressant att undersöka samtidigt tal i podcaster eftersom meningen med studien är att närma sig ett så vardagligt språk som möjligt i offentligheten. Nordenstam (1990) undersöker hur avbrott och samtidigt tal förekommer i manligt och kvinnligt tal. Nordenstam kommer fram till att män som talar med män avbryter varandra oftare än kvinnor som talar med kvinnor. I mixade grupper avbryter männen kvinnorna oftare än tvärt om. Baserat på resultatet i sin studie skriver Nordenstam att "[d]et är troligt att avbrott ingår i mäns samtalsstrategier, där det gäller att hävda sig genom att ta ordet" (1990, s. 37). Enligt Nordenstams (1990, s. 37) studie är det vanligare att samtidigt tal förekommer i samtal mellan kvinnor. Samtidigt tal tycks i många fall vara lyssningsljud vilket kan vara en anledning till varför samtidigt tal ingår i en kvinnlig samtalsstil.

2.2.4 Ämne för diskussion

Kvinnor talar gärna om personliga ämnen såsom människor, känslor och relationer i den privata sfären. De pratar också gärna om egenupplevda händelser. Män däremot talar gärna om saker och händelser som fokuserar på den offentliga sfären. Den genre kvinnor tycks hålla sig inom när de samtalar är skvaller, personliga berättelser och dela varandras problem medan män har en mer polemisk stil som innebär att de skryter, använder rituella förolämpningar, de skämtar och är problemlösande (Norrby & Håkansson, 2010, s. 135–136).

2.2.5 Replik längd och talhastighet

Kvinnor tycks använda sig av ett snabbare tal med korta repliker medan män tycks använda sig av ett långsammare tal och längre repliker. Kvinnor använder sig av snabba och abrupta ämnesbyten, aktivt lyssnande, täta talarbyten (Norrby & Håkansson, 2010, s. 135). Män talar ofta i långa repliker som hänger samman. Män använder sig inte lika mycket av lyssningsljud (Einarsson, 2009, s. 188). Detta skulle kunna vara en anledning till varför män uppfattas tala i

längre repliker. Nordenstams (1990) studie tyder också på att män använder längre repliker än kvinnor.

2.2.6 Tala osammanhängande och undvika konflikt

Män använder sig av sammanhängande repliker (Einarsson, 2009, s. 188). Däremot uppfattas kvinnors tal som pladder. Kvinnor anses vara mångordiga men trots det uppfattas språket vara innehållslöst och sakna substans (Edlund m.fl., 2007, s. 58). Kvinnornas pladder tycks peka på att talet är något ostrukturerat och osammanhängande. Tidigare forskning visar att kvinnor tenderar att ha en artigare samtalsstil än män då de saknar auktoritet vilket innebär att de undviker att gå i konflikt med sin samtalspartner. Artighet kan kopplas till att kvinnors samtalsstil som utmärks av lyssnade, relationsbyggande och samhörighetsskapande vilket är egenskaper som motverkar skapandet av motsättningar i samtal. (Edlund m.fl., 2007, s. 67–68).

2.3 Historiska och samhälleliga aspekter som orsak till olika samtalsstilar

Flera forskare menar att det finns ett samband mellan vårt samhälle och manlig och kvinnlig samtalsstil. Bland annat skriver Sundgren (2013, s. 163) att på ett samhälleligt plan så kan genus anses vara ett system av maktrelationer. ”I de flesta samhällen har män mer offentlig makt, mer inflytande inom politik, lagstiftning, samhällsdebatt och vetenskap” (Sundgren, 2013, s. 163). De flesta skillnaderna mellan manligt och kvinnligt språk beror inte på vårt biologiska kön utan är socialt inlärd (Sundgren, 2013, s. 164–165).

Andra forskare såsom Karin Milles skriver att ”Språket avspeglar verkligheten, och då verkligheten ofta har varit alltjämt ojämnställd, är det inte så konstigt om språket också ger uttryck för en sådan världsbild” (2012, s.12). Vad Milles tycks mena är att det finns en länk mellan hur språket används och hur samhället ser ut. Bland annat har könsfördelningen inom olika yrkesgrupper bidragit till skillnader i språket (Milles, 2012, s.12). Män och kvinnor får olika mycket plats i offentligheten bland annat är män huvudpersonen i 75 % av alla tidningsartiklar medan kvinnor endast är huvudperson i 25 % (Milles, 2012, s.17). Milles skriver att intresset för manligt och kvinnligt språk har funnits sedan förra sekelskiftet bland annat ansåg Cederschiöld att ”kvinnor var mer känslösamma och gav uttryck åt mer kategoriska, subjektiva och oöverlagda omdömen. Kvinnorna strävade också mer än männen att tala fint, vilket fick dem att göra fler språkliga misstag, men också att använda mindre svordomar” (Milles, 2012, s. 24). Det sägs att kvinnor talar mer än män men det verkar inte vara hela sanningen. Kvinnor talar mer än män i hemmet men män får betydligt mer talutrymme

i offentligheten, likväl som pojkarna får större utrymme att tala i klassrummet än vad flickor får (Milles, 2012, s. 25).

Milles presenterar två hypoteser till vad skillnaden i manlig och kvinnlig samtalsstil kan bero på. Den första hypotesen är att pojkar ofta leker i större grupper och lär sig hierarkiska strukturer vilket leder till att de blir vana vid att tala i större konstellationer. Flickor däremot leker ofta i mindre grupper och lär sig då att samtala på en jämbördig nivå och att tala mer om relationer. Den andra hypotesen är den ojämna fördelningen av makt i samhället. Skillnaden i samtalsstil ska då spegla det faktum att kvinnor är underordnade män (Milles, 2012, s. 29–30). Det kan också vara så att vi har en bestämd uppfattning om hur män och kvinnor talar även om det faktiskt inte är så i en specifik situation. Exempelvis är det möjligt att uppleva att kvinnor talar mer i ett samtal än män även om de talar precis lika mycket (Milles, 2012, s. 31). Detta tyder på att vi redan har vissa uppfattningar av hur män och kvinnor talar och att vi tar med oss det då vi analyserar samtal. Norrby och Håkansson förtydligar detta genom att skriva:

” [v]i för [...] med oss (stereotypa) föreställningar om vad det innebär att vara kvinna eller man i vårt samhälle och har förväntningar på hur vår samtalspartner ”bör” agera utifrån en sådan normativ könsuppfattning” (Norrby & Håkansson, 2010, s. 122).

Den ojämlikhet som råder i samhället mellan könen kan bero på den språkskillnad som råder mellan könen. Män har oftare högre befattning på arbetet och de har högre lön än kvinnorna (Norrby & Håkansson, 2010, s. 150). Inom politiken kan man se att kvinnor anpassat sig till den manliga språknormen (Norrby & Håkansson, 2010, s. 151).

Manlig och kvinnlig samtalsstil kan analyseras som motsatspar genom uppställningen nedan av Edlund m.fl. (2007, s. 63):

Närhet- Samhörighet

Medkännande

Relationsbyggande

Lyssnande

Privat

Samhörighetsskapande

Stödjande

Förtroligt

Distans-Kontroll

Problemlösande

Rapporterande

Föreläsande

Offentlig

Statusmarkerande

Motsättning

Oberoende

Den kvinnliga samtalsstilen till vänster och den manliga till höger i uppställningen förstärker de iakttagelser som har gjorts av de forskare som tidigare nämnts i det här avsnittet.

I dagens samhälle har det skett en förändring vad det gäller manlig och kvinnlig samtalsstil. Den kvinnliga samtalsstilen anses inte längre vara bristfällig utan snarare som en tillgång till samhället. I dag anses det vara en tillgång att kunna skapa och upprätthålla relationer med andra människor, det som tidigare var en av kvinnornas största brister när det kommer till språket har nu blivit en av deras större språkliga tillgångar. Detta gör att kvinnorna idag är de överlägsna språkanvändarna och männens stora brist är att de saknar denna språkliga förmåga (Edlund m.fl., 2007, s. 70). I takt med att det västerländska samhället har blivit mer jämställt har den kvinnliga samtalsstilen fått en högre status (Edlund m.fl., 2007 s. 71–72).

2.4 Analys av samtal

Clark talar om språk och samtal som en gemensam aktivitet (1996, s. 29). Clark menar att gemensamma aktiviteter inte kan utföras av två eller flera personer utan att de kommunicerar. Språk i sig är en gemensam aktivitet och gemensamma aktiviteter kan inte utföras utan språk. Vad Clark menar med detta är att de är oskiljaktiga och därför måste studeras tillsammans (1996, s. 26). Varje aktivitet består av deltagare och varje aktivitet har ett mål samt att varje aktivitet kräver att deltagarna är samordnade (Clark, 1996, s. 32–35). Samtal och gemensamma aktiviteter kan inte separeras enligt Clark eftersom alla gemensamma aktiviteter bygger på signaler och kommunikation. Olika gemensamma aktiviteter är mer eller mindre beroende av konventionellt språk. Högst på listan står bland annat telefonsamtal och radio vilket innebär att de är mycket beroende av konventionellt språk. Tv och samtal ansikte mot ansikte kräver inte lika mycket konventionellt språk då de även är beroende av bilder och gester. När en talare talar håller han eller hon inte bara koll på vad den andra talaren säger utan även på vad han eller hon själv säger och vilken situation de talar om (Clark, 1996, s. 50–53). Samtal är en gemensam aktivitet där konventionellt språk spelar en stor roll (Clark, 1996, s. 58).

Analys av hur människor pratar har varit en viktig del i tidigare studier. Inom samtalsforskning finns två huvudlinjer. Interaktionell sociolingvistik och conversational analysis som ofta förkortas CA. På svenska används ordet samtalsanalys för conversational analysis och därför kommer jag hänvisa till det i fortsättningen. Interaktionell sociolingvistik utgår från att människor påverkas av sin omgivning och de fokuserar i huvudsak på ”varför samtal går till på ett visst sätt” (Sundgren, 2013, s. 199), (Norrby, 2004, s. 34). De analyserar

hur identitet formas genom samtalen och kopplar detta till ett samhällssammanhang. För denna typ av samtalsstudie är det relevant att väga in aspekter såsom etnicitet, kön, socialgrupp och ålder. Inom samtalsanalys fokuserar man på hur samtalet går till och hur talarna organiserar samtalet. Man utgår bland annat ifrån hur talarna tolkar varandras yttranden (Sundgren, 2013, s. 200). Vidare diskuterar Norrby (2004, s. 34) samtalsanalys och skriver att ”samtalsanalysen ska bygga på faktiskt uppkommen interaktion som efter video- och/eller ljudinspelning kodas genom transkription”. Inom samtalsanalys är det viktigt att alla samtal har en struktur men mer informella och privata samtal kan interaktionen upplevas mer ostrukturerad bland annat upplevs talarna tala mer i mun på varandra och att de försöker behålla eller överta ordet (Norrby, 2004, s.38). Goldman Eisler (1968) redogör i sin bok vikten av att studera spontant tal. Till skillnad från ovanstående inriktningar vad gäller analys av tal så är Goldman Eisler intresserad av psykologivistik. Goldman Eisler belyser vikten av att studera spontant tal för att kunna förstå de generativa processer som är involverade när tal produceras (1968, s. 9). En annan studie om spontant tal genomfördes av Fox Tree and Clark de undersökte uttalet av det engelska ordet the och hur informanterna hanterar problem med formuleringar av syntax, uttal, val av ord och organisering av idéer (Fox Tree & Clark, 1997, s. 151). Det finns flera olika sätt att studera samtal men den stora skillnaden tycks ligga i om man väljer att studera samtalets innehåll, stil eller talproduktion.

2.5 Problematisering av bakgrund

Det finns viss problematisering vad gäller bakgrundslitteraturen i relation till min studie. På vissa plan kan den vara svår att tillämpa på den här studien, bland annat fokuserar den tidigare forskningen på det privata samtalet och ofta i hemmiljö till skillnad från den här studien som fokuserar på det offentliga språket. Även om podcaster kan spelas in i en hemmiljö så är de inspelade och avsedda för att lyssnas på i det offentliga rummet. Tidigare forskning har också varit relativt små med ganska få informanter vilket gör dem kvalitativa men kanske inte tillräckligt kvantitativa för att appliceras i ett bredare spektrum. Dock får man ha i beaktning att forskningens begränsade omfång troligtvis beror på tiden det tar att transkribera samtal. Tidigare forskning har även varit mer inriktad på att leta skillnader mellan manligt och kvinnligt språk och på så sätt bortsatt från att det också kan finnas likheter. Tidigare forskning är också till största del begränsade till studier gjorda i hemmiljö och skolor. Vidare så fokuserar den största delen tidigare forskning på samtalsstil mer än språkliga kriterier. I övrigt börjar den tidigare forskningen bli gammal då den till största del genomfördes på slutet av förra seklet till

skillnad från den här studien som intresserar sig för språket i podcaster som är ett nytt forum där ingen eller ytterst lite forskning har gjorts tidigare. Tidigare forskning (se Tannen, 1992) fokuserar på kommunikationen mellan män och kvinnor vilket inte återfinns i min studie dock är den här forskningen relevant då den belyser män och kvinnors olika samtalsstilar och orsaken till dess uppkomst.

2.6 Prediktion

Tidigare studier visar att det finns skillnader mellan manlig samtalsstil och kvinnlig samtalsstil. Prediktionen för studien är att det kommer finnas sådana skillnader även i den här studien. Troligt är att det kommer visa sig att manliga podcasttalare använder svordomar, långa repliker, avbrott, pauser, skryt och utfyllnadsord mer än de kvinnliga podcasttalarna (Nordenstam, 1990; Milles, 2012; Norrby & Håkansson, 2010; Edlund m.fl., 2007). Baserat på stereotyperna är det också troligt att det kommer visa sig att kvinnor talar i mun på varandra, har lätt för att byta samtalsämne, talar osammanhängande, skvallrar, använder korta repliker och lyssningsljud mer än de manliga podcasttalarna (Nordenstam 1990; Norrby & Håkansson, 2010; Nordenstam, 1998).

Alternativt finns det andra aspekter som spelar in och kan påverka de manliga och kvinnliga samtalsstilarna, såsom valet av det ämne som diskuteras i en podcast, podcastens genre och ålder på podcasttalarna. Möjligt är också att det offentliga samtalet inte präglas av manlig och kvinnlig samtalsstil på samma sätt som det privata samtalet som har studerats i tidigare forskning.

3. Metod

Den här uppsatsen utgörs av två delstudier. Den första studien utgörs av en enkätundersökning med syftet att få fram attityder och uppfattningar som finns hos podcastlyssnare angående det offentliga språket i podcaster. Den andra studien av språklig analys på olika nivåer av fyra podcaster. Den första nivån består av en generell analys av podcasterna, den andra nivån består av en näranalys på 10 minuter i ett specifikt avsnitt av de olika podcasterna och den tredje nivån innefattar en transkription på 1 minut av de 10 minuterna i näranalysen. Sedan läggs resultaten från de båda delstudierna samman för att få en bild av språkbruket i podcasterna. På grund av tidsramarna för denna studie analyseras endast fyra podcaster vilket resulterar i att de båda

studierna tillsammans utgör en kvalitativ ansats för att undersöka manligt och kvinnligt språk i podcaster. Mer utförligt om hur respektive studie gick till återges i avsnitt 3.1 och 3.2. Syntax kommer inte att undersökas i den här studien då det inte verkar finnas speciellt stora skillnader mellan manligt och kvinnligt språk vad gäller syntax (Einarsson, 2009, s. 184).

3.1 Material

I följande avsnitt kommer viktiga begrepp och språkliga fenomen beskrivas och kategoriseras för att resultatet och analysen av studien ska kunna förstås. Begreppen listade nedan har använts för att undersöka språket i podcasterna. De språkliga fenomenen har använts i tidigare forskning om manligt och kvinnligt språk (se exempelvis Nordenstam, 1990). Ytterligare några språkliga fenomen och begrepp användes i enkäten men då de har en uppenbar betydelse väljer jag att inte beskriva dem här. Dessa språkliga fenomen är prata om flera saker samtidigt, byter samtalsämne på ett smidigt och naturligt sätt, prata om en sak i taget, håller sig till fakta och pratar om relationer & människor. I listan nedan anges hur fenomenet har definierats i tidigare forskning, hur det användes i enkäten och hur det har använts i analysen av podcasterna. Förståelsen av begreppens innebörd är en tolkningsfråga vilket innebär att informanterna och jag behöver inte ha tolkat begreppet på exakt samma sätt. Informanternas ingång till språket i podcasterna är allmänspråket medan jag har försökt att systematisera begreppen utifrån tidigare forskning, definitioner och informanternas intryck.

- **Svordomar:** Svordomar förekommer ofta i analyser av manlig och kvinnlig samtalsstil men i brist på definitioner av svordomar i tidigare forskning har jag vänt mig till nationalencyklopedin som skriver att de flesta svordomarna i Sverige har en anknytning till religion, avföring och könsorgan. De är tabubelagda ord som ofta används som kraftuttryck i talat språk (Ljung). I fallet vad gäller svordomar uppskattar jag att min uppfattning av vad en svordom är stämmer överens med vad allmänspråket anser är en svordom. I analysen har jag analyserat om svordomar som passar in på kategorierna ovan förekommer i podcasterna.
- **Slang:** Enligt Sundgren (2013, s. 262) används slang oftast för att markera grupptillhörighet och avstånd till andra. Bland annat används slang ofta av ungdomar men också inom olika yrkesgrupper och kallas då för jargong. Slang kan även ha andra funktioner såsom ”ge eftertryck, chockera, lätta upp stämningen, uttrycka sig jordnära,

visa att man har situationen under kontroll eller för att briljera med sin språkliga uppfinningsrikedom” (Andersson). Slang kan bland annat vara kortformer och förvrängningar av redan etablerade ord och vanligtvis förändras de ofta (Andersson). På grund av att slang är föränderliga och har många olika funktioner finns det högst troligt många olika uppfattningar av vad slang är. I analysen har jag utgått från de slang som jag känner till och det kan variera ifrån vad informanterna har för uppfattning om vad som är slang.

- **Skvaller:** Nordenstam definierar skvaller på följande sätt ”INFORMATION om icke närvarande persons privata affärer och VÄRDERING av en sådan persons handlingar” (1998, s. 20). Den allmänspråkliga uppfattningen av vad skvaller är tycks vara att man pratar om någon annan när den inte är på plats och det är också på det sätt som begreppet har använts i analysen av podcasterna.
- **Skryta:** Killar är benägna att berätta historier där de framträder som hjältar (Milles, 2012, s. 26–27). Detta innefattas till viss mån av skryt då svenska akademins ordlista förklarar skryt på så sätt att man vill väcka beundran, göra intryck på någon, man vill höja sitt anseende vad gäller handlingar man utfört (Svenska akademins ordbok, skryta). I mina analyser av podcasterna har jag lyssnat efter om talarna pratar om sig själva och sina handlingar på ett sådant sätt att de vill framstå som bra i lyssnarens ögon.
- **Flyt i samtal:** Vad som menas med att ett samtal flyter på är att det hela tiden utvecklas och upprätthålls vilket görs genom att ställa frågor, introducera nya samtalsämnen och ge feedback (Norrby & Håkansson, 2010, s. 138). Vad jag har bedömt i mina analyser är om det finns några längre pauser i samtalet som gör att konversationen stannar upp eller att talarna har svårt att återuppta samtalet.
- **Pauser i samtalet:** Studier visar att män tar många och långa pauser när de talar (Einarsson, 2009, s. 186). Tysta pauser är vanligast bland män och kan tolkas som tveksamhet. Vad pausen signalerar är att personen planerar framtida formuleringar men inte vill bli avbruten (Einarsson, 2009, s. 188). Pauser är svåra att bedöma då idealet vore att tidigare forskning hade haft en gräns på vad det är som räknas som en paus.

Eftersom så inte är fallet har jag valt att analysera en paus som en längre hörbar tystnad som stoppar upp samtalet. Således är det en upplevd paus som analyseras.

- **Avbrott:** Nordenstam definierar avbrott som en kränkning av den pågående talarens tur att prata. Alltså tillåts inte personen att avsluta sin replik (1990, s. 36–37). Att avgöra vilka fall som räknas som avbrott är svårt då alla tolkar olika situationer på olika sätt. Jag har valt att räkna de fall där den första talaren inte får avsluta sin replik innan nästa talare tar över turen som ett avbrott.
- **Samtidigt tal:** Vanligtvis definieras pratar i mun som samtidigt tal eller sammanfallande tal inom forskningen. Jag har valt att skriva pratar i mun i enkäten då jag trodde att det skulle bli lättare för informanterna att förstå innebörden av begreppet. Enligt Nordenstam är samtidigt tal, räckor av samtidigt tal där lyssnaren inte har för avsikt att kränka eller avbryta talaren utan ger istället feedback (Nordenstam, 1990). I analysen av podcasterna så räknas tillfällena då talarna pratar samtidigt samt innehåller lyssningsljud som samtidigt tal. Alla gånger då talarna pratar samtidigt utan att den första talaren blir avbruten räknas som samtidigt tal i min analys.
- **Utfyllnadsord:** Norrby & Håkansson skriver om Cederschiölds tankar om hur kvinnans språk skiljer sig från mannens. Det framgår att kvinnor är mer snabbtänkta än män och att det därför inte behöver läten som 'ööö', 'uuu' eller 'äää' som fyller mellanrummet mellan ord (2010 s. 120). Vanligtvis tycks ord som 'liksom', 'alltså' och 'ju' definieras som utfyllnadsord. I enkäten angav jag exempel på utfyllnadsord eftersom jag ville vara säker på att informanterna förstod vilka dessa var. Exempelen jag gav var 'öööh', 'liksom' och 'typ'. Exempelen som angavs i enkäten bidrar förhoppningsvis till att informanterna har samma uppfattning som jag om vad ett utfyllnadsord är. I analysen av podcasterna har jag studerat ord och läten av den karaktär som nämns ovan. Bland annat var 'eeh' mycket förekommande som utfyllnadsord i podcasterna.
- **Lyssningsljud/feedback:** Lyssningsljud eller feedback innebär att lyssnaren använder små uppbackande ord för att visa talaren att lyssnaren är aktiv. Exempel på sådana ord är 'mm', 'hja', 'nä', 'jaså' (Norrby & Håkansson, 2010, s. 125). Nordenstam kallar feedback för stödsignaler och definierar dem som korta yttranden som ges av åhöraren

under talarens tur att tala (Nordenstam, 1990). Dessa kan men behöver inte förekomma i överlappande tal. Jag kunde inte vara säker på om informanterna visste vad lyssningsljud eller feedback var därför gav jag exempel på detta i enkäten. I transkriptionen och analysen av podcasterna har jag räknat alla korta yttranden på ett eller ett par ord som verkar uppmuntrande från lyssnarens sida som lyssningsljud/feedback.

- **Lång replik och kort replik:** Nordenstam (1990, s. 33–34) anger att i enkönade grupper talar män i längre repliker än kvinnor både i hennes studie och i tidigare studier däremot anger hon inte vad gränsen mellan en lång och en kort replik är. Däremot anger Nordenstam att kvinnorna i hennes studie yttrade 3427 repliker medan männen yttrade 2371 repliker vilket är en betydlig skillnad (Nordenstam, 1990, s. 41). Då män och kvinnor spelades in under lika lång tid är det rimligt att männen använde sig av längre repliker än kvinnorna. Eftersom Nordenstam är vag i sin gränsdragning är det svårt att definiera lång och kort replik. Hur repliklängd upplevs är också subjektivt vilket kan göra det svårt för mig att veta hur informanterna upplever repliklängd. I transkriptionerna har jag räknat antalet ord per replik för att få en indikation på hur långa repliker podcasttalarna använder.
- **Vardagsspråk:** Tannen redogör att män trivs bättre i det offentliga samtalet och kvinnor i det privata samtalet (1992, s. 75). Enligt min uppfattning finns det en skillnad vad gäller språkbruket i privatsfären och den offentliga sfären. I min analys definierar jag vardagsspråk som ett icke avancerat lexikon där det är enkelt för lyssnaren att följa med i talarens resonemang utan att behöva förklaringar till det som sägs. I min definition och analys innefattar vardagsspråk även svordomar och slang. Vardagsspråk tycks vara ett ledigare privata samtal som sällan innefattar facktermer. Vad som är vardagsspråk är en tolkningsfråga vilket innebär att informanterna i min studie inte behöver ha exakt samma uppfattning som jag.
- **Avancerat språk/lexikon:** Enligt Tannen är faktainformation inte lika intressant för kvinnor då de är goda lyssnare och troligtvis inte har för avsikt att föra informationen vidare (1992, s. 138). Tannens påstående indikerar att kvinnor inte skulle vara i samma behov av ett språk innehållande mer fakta. Avancerat lexikon definierar jag som motsatsen till vardagsspråk. Det är svårare för lyssnaren att följa med i talarens

resonemang och lyssnaren kan behöva förklaringar till de ord och begrepp talaren använder. Jag definierar också ett mer akademiskt språk som avancerat innehållande mer facktermer. Vad som är avancerat språk/lexikon är en tolkningsfråga vilket innebär att informanterna i min studie inte behöver ha exakt samma uppfattning som jag.

- **Långsamt tal och snabbt tal:** Nordenstam (2003, s. 32) skriver att vid de tidigare studier hon gjort har det visat sig att manligt tal är mer långsamt och trevande än kvinnligt tal. Utan att explicit definiera långsamt och snabbt tal tycks Nordenstam mena att det kvinnliga talet som innehåller mer samtidigt tal, kortare repliker, snabba ämnesväxlingar och feedback upplevs vara snabbare än det manliga talet som inte präglas av lika mycket samarbete och engagemang. I allmänspråket upplevs troligtvis ett samtal som präglas av mycket pauser och utfyllnadsord som ett långsammare tal än ett samtal med få pauser och korta repliker. I min analys av långsamt och snabbt tal utgår jag från Nordenstams iakttagelser och några av de fenomen som finns i den här listan. Pauser, utfyllnadsord och långa repliker indikerar ett långsamt tal medan feedback, flyt i samtalet och korta repliker indikerar snabbt tal.
- **Osammanhängande tal:** Edlund m.fl. skriver att den mest nedlåtande uppfattningen om kvinnors språk är att de pladdrar och är mångordiga men trots det finns det ingen substans i det dem säger och det är innehållslöst och oväsentligt (2007, s. 58). Detta tycks indikera att samtalet även skulle vara osammanhängande och sakna en rödtråd. Därför var det en intressant aspekt att ta med i analysen. I analysen lyssnade jag efter om det fanns en rödtråd i det som sades och om det hängde samman med det ämne som diskuterades.
- **Konfliktundvikande:** Kvinnor använder sig av ett artigt språk, som innefattar att de skapar samhörighet vilket tyder på att de försöker undvika konflikt. I allmänspråket kan det tolkas som att kvinnor inte argumenterar lika mycket för sin sak som män utan att de snarare tar ett steg tillbaka och håller med. I mina analyser har jag försökt se om podcasttalarna hamnar i någon form av argumentation med varandra (Edlund m.fl., 2007, s. 67–68).

- **Privatliv:** Nordenstam skriver att enligt tidigare studier tenderar män att prata om jobb och sport medan kvinnor tenderar att prata om barn och personliga relationer. I hennes studie visar sig dessa tendenser stämma men även att kvinnor också pratar om bland annat jobb och studier (Nordenstam, 1990, s. 34). Tidigare studier visar även att kvinnor pratar mer om självupplevda händelser. Enligt Svenska Akademiens Ordbok är privat en motsats till samfällighet och allmänhet (Svenska Akademiens Ordbok, *Privat*). I min analys av podcasterna har jag räknat egen upplevda händelser, prat om barn, familj och vänner som privatliv. Saker jag inte räknat som privatliv är diskussioner om samhället och historiska händelser. I stora drag har jag räknat allt som talaren berättar om sig själv som privatliv så länge det inte är jobbrelaterat. I vissa fall har det varit svårt att avgöra då talarna ibland berättar om något som har hänt dem under en jobbresor. Exempelvis talar Katrine i *Londonpodden* avsnitt 40 om sin resa till Nordirland. Hon reser dit i jobbet men det slutar med att hon får gå på den tidigare IRA ledarens begravning. I det här fallet beskriver Katrine hur hon upplevde händelsen och hur hennes man reagerade. Hon pratar om händelse på ett sådant privat sätt att jag har räknat det här fallet som att hon pratar om sitt privatliv.

3.2 Enkät

Studie 1 som utgörs av en enkät, konstruerades i syfte att samla in vanliga podcastlyssnarens attityder till språket i podcaster. Enkäten skapades i Google Forms och skickades först ut som en pilotstudie bland mina kursare. En pilotstudie görs för att man ska kunna kontrollera om informanterna förstår frågorna och om frågorna ger svar på det man faktiskt vill undersöka (Boyd & Ericsson, 2015, s. 48). Efter att ha tagit del av kommentarerna från pilotstudien konstaterades det att frågorna inte behövde omformuleras utan att enkäten kunde användas såsom den var konstruerad från början. I pilotstudien deltog två informanter. Efter att pilotstudien var genomförd spred jag enkäten bland mina vänner på Facebook och uppmanade dem att dela inlägget för att få så stor spridning som möjligt. Jag beskrev också kort varför jag gjorde studien och att den riktade sig till aktiva podcastlyssnare. Efter att ha spridit enkäten två gånger på detta sätt samt mejlat den till tre informanter så slutade det med att jag fick svar från 30 informanter, vilket var målet för studie 1. Enkäten var öppen för svar i tre veckor då jag behövde sprida enkäten två gånger för att få tillräckligt med informanter att delta.

3.3 Informanter

30 stycken informanter deltog i undersökningen, 17 kvinnor och 11 män. Informanterna var i åldern 19–65 år men 16 stycken av informanterna var i åldern 16 – 25 år. Hälften av informanterna har avslutat en utbildning på eftergymnasialnivå. Av de 30 informanterna var det 29 stycken som hade svenska som modersmål och 1 informant hade norska som modersmål vilket indikerar att de har god förståelse för det språk som talas i podcasterna. Vidare svarade informanterna på frågor angående sina vanor vad gäller att lyssna på podcaster. 22 informanter lyssnar på podcaster minst 1 gång i veckan och 9 av dem lyssnar på podcaster varje dag.

3.4 Enkätens disposition

Enkäten konstruerades i fem delar. Den första delen utgjordes av en informationssida där informanterna informerades om syftet med undersökningen och de fick godkänna att deras svar skulle användas anonymt i den här studien. I nästa del fick informanterna svara på frågor om sig själva som handlade om ålder, kön, utbildningsnivå och modersmål. Dessa frågor ställdes för att kunna se om det fanns någon skillnad i svaren beroende på informanternas kön, ålder och utbildningsnivå samt försäkra sig om att informanterna behärskar språket i de podcaster som analyseras i studien. I den tredje delen fick informanterna först läsa en definition av podcaster. Därefter fick de svara på frågor om deras vanor som podcastlyssnare. Bland annat hur ofta de lyssnar på podcaster och vilken genre av podcaster de lyssnar på. Informanterna uppmanades även till att nämna namnet på de podcaster som de lyssnar på. I del fyra fick informanterna svara på frågor som rör språket generellt i podcaster. De fick ta ställning till om ett antal språkliga fenomen förekom i de podcaster som de lyssnar på eller inte. De olika språkliga fenomenen är listade nedan och beskrivs mer ingående i avsnitt 3.1.

- Om samtalet flyter på
- Svordomar och slang
- Om de pratar i mun på varandra
- Om de avbryter varandra
- Pauser i samtalet
- Feedback som visar att de lyssnar på varandra
- Om de pratar om sitt privatliv
- Om de skryter
- Om de använder lyssningsljud

- Om de skvallrar
- Talarnas vokabulär
- Om de använder utfyllnadsord
- Om de använder vardagsspråk eller mer avancerat språk.
- Vad samtalet handlar om
- Om de använder långa eller korta repliker
- Om de talar snabbt eller långsamt

De språkliga fenomenen förekom i flera frågor i enkäten. Både för frågor om språket i podcaster i allmänhet och frågor specifikt för manligt och kvinnligt språk. I de frågor där de språkliga fenomenen listades fick informanterna antingen kryssa i en ruta framför fenomenet om det förekom i en podcast, eller för de frågor som var specifika för manligt och kvinnligt språk fick informanterna kryssa i en eller två rutor beroende på om de upplevde att fenomenet förekom hos bara män, bara kvinnor eller hos båda.

I sista delen fick informanterna ta ställning till om de upplever att det finns en skillnad i hur manliga och kvinnliga podcasttalare pratar. Även här fick informanterna ta ställning till ett antal språkliga fenomen och ta ställning till om påståendet passade in på manliga talare, kvinnliga talare eller om det passade in på både manliga och kvinnliga talare.

Anledningen till att enkäten var konstruerad med först en öppen fråga om språk sedan listar över karakteristikerna för samtal och sedan specifika frågor om manligt och kvinnligt språk var metodologisk. Jag ville se om informanterna spontant nämnde skillnader mellan manligt och kvinnligt språk när de fick chansen att kommentera på deras uppfattning av det generella språket i podcasterna. När jag konstruerade enkäten lade jag in olika sidor i enkäten för att informanterna inte skulle kunna gå tillbaka och ändra sina svar i början av enkäten när de på slutet fick specifika frågor om manligt och kvinnligt språk i podcaster och eventuellt kom på skillnader som de initialt inte hade tänkt på.

Syftet med studie 1 var att samla in informanternas attityder till språket i podcaster samt undersöka om podcastlyssnarna uppfattar någon skillnad i språket mellan manliga och kvinnliga talare. Vidare gav svaren i studie 1 viktig information till studie 2. De podcaster som informanterna i studie 1 lyssnade på låg till viss del till grund för valet av vilka podcaster som skulle användas i studie 2. Tanken med delar av enkäten var att få uppslag på populära podcaster som skulle kunna användas i studie 2. Informanterna gav många förslag på podcaster och delvis kunde jag välja ut podcaster till studie 2 baserat på deras svar. Men det gick inte att endast välja

podcaster baserat på informanternas svar eftersom ingen av informanterna lyssnade på en faktapodcast med två kvinnliga talare vilket var av vikt för genre aspekten i studie 2.

3.5 Analys av podcaster

Inom samtalsforskningen vill man gärna studera naturligt uppkomna samtal eftersom språkbruket är nära kopplat till det sammanhang det uppträder i (Boyd & Ericsson, 2015, s. 180). Det här bidrog till valet av att analysera podcaster. Även om talarna är medvetna om att de blir inspelade så har de blivit det många gånger och de befinner sig i en situation som de är vana vid. På grund av det är podcaster troligtvis ett av de offentliga samtalen som är mest naturligt. I studie 2 gjorde jag en näranalys på fyra podcaster från två olika genrer. *Londonpodden* och *Historiepodden* tillhör faktagenren då de diskuterar ämnen som ekonomi, historia och politik. *Therése & Zäta* och *Tom och Petter* tillhör livsstilsgenren då de mer diskuterar ämnen som utgår från dem själva och deras vardag. Valet av podcaster gjordes delvis baserat på informanternas svar i studie 1 samt tidigare forskning om samtalsstil. Tre av de podcaster som har använts i studie 2, lyssnar informanterna i studie 1 på. På grund av vissa kriterier listade nedan kunde inte alla fyra podcaster väljas från informanternas svar. De kriterier som fanns var att varje podcast skulle bestå av två talare, samtliga podcaster skulle bestå av enkönade par och två podcaster skulle bestå av män och två podcaster skulle bestå av kvinnor. För att få en större bredd på analysen har podcaster från två olika genrer valts. En livsstilspodcast med män och en med kvinnor analyserats samt en faktainriktad podcast med män och en med kvinnor har analyserats. Valet av genrer skulle troligtvis kunna visa om ämnet som diskuteras har en påverkan på språket.

Syftet med studie 2 var att göra en näranalys av fyra olika podcaster. De podcaster och avsnitt som användes för studien är:

- *Londonpodden* avsnitt 37–41, publicerade mellan 19 oktober och 8 december 2017. (<https://itunes.apple.com/us/podcast/londonpodden/id1048156790?mt=2&ign-mpt=uo%3D4>)
- *Therése & Zäta* avsnitt 41–45, publicerades mellan 31 oktober och 28 november 2017. (<https://podtail.com/sv/podcast/therese-zata/>)
- *Historiepodden* avsnitt 181–183, publicerades mellan 26 november och 10 december 2017. (<https://www.radioplay.se/podcast/historiepodden>)

- *Tom och Petter* avsnitt 31–35, publicerades mellan 22 oktober och 19 november 2017. (<https://podtail.com/sv/podcast/tom-och-petter/>)

Studie 2 delades in i tre steg där det första steget gick ut på att lyssna på cirka 4 timmar eller 5 avsnitt av varje podcastpar för att få en generell bild av språket i varje podcast. Varje steg av podcastanalysen utgår från de språkliga fenomen som fanns med i enkäten i studie 1 (se lista avsnitt 3.4). Detta gjordes för att skapa samhörighet mellan studierna då de i grunden är två olika sätt att närma sig språket. Efter att jag lyssnat på avsnitten listade ovan med de språkliga fenomenen i listan (se avsnitt 3.4) i åtanke sammanställdes kortare beskrivningar av varje podcast och dess språk, dessa återfinns i avsnitt 4.3.

I steg två i analysen lyssnade jag mer noggrant på 10 minuter av varje podcast och här analysera om de olika språk fenomenen från enkäten förekom i varje podcast. De 10 minuterna som analyserades var:

- *Londonpodden*, avsnitt 40, minut 15–25.
- *Therése & Zäta*, avsnitt 44, minut 15–25.
- *Historiepodden*, avsnitt 182, minut 15–25,15 (avsnittet innehåller en kort vinjett runt minut 21 därför analyserades ytterligare 15 sekunder).
- *Tom och Petter*, avsnitt 34, minut 15–25.

Jag valde att analysera 15 minuter in i avsnitten för att undvika eventuella intron samt att jag ville att talarna skulle ha kommit igång med ett samtal. Om det förekom reklam eller vinjetter under de utvalda 10 minuterna lade jag till längden av vinjetten på slutet av de 10 minuterna för att 10 hela minuter skulle analyseras. Jag valde även att analysera det näst sista avsnittet (av de relevanta för den här studien) av varje podcast och startade analysera efter 15 minuter i varje podcast eftersom materialet skulle bli slumpmässigt utvalt samt att antaganden där man har valt ut de mest intressanta delarna av podcasterna ska uteslutas. Under 10 minuters-analysen har jag inte räknat hur många gånger varje fenomen förekommer utan noterat om de förekom eller inte. Räkna antal är inte relevant för studien då 10 minuter inte är representativt för en podcasts alla avsnitt utan i det här fallet är det mer intressant att ta redan på om podcasttalarna använder sig av olika språkliga fenomen eller inte. Huruvida de språkliga fenomenen förekom under 10 minuters-analysen eller inte sammanställdes med hjälp av tabell 4.2 i avsnitt 4.4.

Det tredje steget i analysen var att transkribera 1 minut i varje podcast, vilket gjordes för att kunna analysera samtalet i detalj. Den minut som analyserades ingick i de 10 minuterna som analyserades i steg 2. Transkriberingarna gjordes enligt Catrin Norrbys principer för transkription (Norrbys, 2004, s. 98–99). Under transkriberingen fokuserade jag på att analysera fenomen relaterade till listan ovan därför har aspekter som samtalstakt och ton exkluderats i analysen. I transkriberingarna har olika fenomen markerats på följande sätt:

(.) – mikropaus under 0,5 sekunder

[] – överlappande tal

SKRATT – båda skrattar

SKRATTAR – talaren skrattar

.hja inandning föregår ord

hh – utandning

.hh – inandning

() – osäker transkription

? – frågeintonation

De åtta podcasttalarna har i transkriptionerna tilldelats en varsin bokstav. Talare K och M tillhör *Londonpodden*, talare T och Z tillhör *Therése & Zäta*, talare D och R tillhör *Historiepodden* och talare T och P tillhör *Tom och Petter*. Bokstaven baseras på talarens initial.

De minuter som transkriberades var:

- *Londonpodden* avsnitt 40, tid: 18.00–19.00
- *Therése & Zäta* avsnitt 44, tid: 18.00–19.00
- *Historiepodden* avsnitt 182, tid: 18.00–19.00
- *Tom och Petter* avsnitt 34, tid: 18.00–19.00

Även vad gäller transkriberingarna valde jag att transkribera minut 18–19 i alla podcaster för att undvika antaganden om att jag valt ut de mest intressanta delarna av podcasterna vilket skulle kunna ha styrt resultatet av studien.

4. Resultat

I detta avsnitt börjar jag med att presentera resultatet från enkätstudien. Detta resultat följs av en kort deldiskussion. Vidare presenteras resultatet av podcastanalysens tre delar, den generella analysen, 10 minuters-analysen och den språkliga näranalysen. De fyra podcasterna ges varsitt avsnitt vad gäller den generella analysen och den språkliga näranalysen. Resultatet av 10 minuters-analysen presenteras med hjälp av tabell 2 som redogör för de språkliga fenomen som förekom. Den minut som analyserats i den språkliga analysen är inkluderad i 10 minuters-analysen. Även detta resultat följs av en kort deldiskussion.

4.1 Podcastlyssnarnas attityder till språket

Informanterna fick svara på ett antal frågor relaterade till deras egna vanor vad det gäller att lyssna på podcaster, språket i allmänhet och manligt och kvinnligt språk i synnerhet. Samtliga frågor som enkäten bestod av återfinns i bilaga A. Tidigt i enkäten fick informanterna en fråga om vilka genrer av podcaster de lyssnar på. De mest populära podcastgenrerna bland informanterna var samhälle och kultur, komedi, livsstil samt nyheter och politik.

Följande frågor i enkäten handlade om språket i podcaster och där uppger 13 informanter att de brukar tänka på språket när de lyssnar på podcaster. Språkliga aspekter som informanterna uppger att de reflekterar över när de lyssnar på podcaster är: svordomar, slang och vulgärt språk, engelska uttryck, utfyllnadsord, dialekter, korrekt språk/akademiskt språk, formuleringar, avbrott och platsen talarna får. Nedan följer några exempel på informanternas svar. Inom parentes anges det kön informanterna uppgett att de tillhör.

”Brukar lägga märke till om de använder ett finare språk, exempelvis vetenskapligt eller journalistiskt, samt om de svär mycket eller är grova i språket i övrigt.” (kvinna)

”Att man använder alltmer engelska uttryck” (kvinna)

”Hur mkt plats olika pratare tar i diskussioner, speciellt ifall det är män som tar mkt plats. Ifall de avbryter.” (kvinna)

Vidare fick informanterna en lista (Bilaga A, s. 53–54) på olika språkliga fenomen och de ombads tänka på två podcaster de brukar lyssna på och reflektera över om fenomenen återfinns i dessa. I svaren blev det tydligt att 4 fenomen tycks finnas med i de flesta podcaster. Dessa är: samtalet flyter på, smidiga ämnesbyten, vardagligt språk och att talarna lyssnar på varandra.

De sista frågorna i enkäten handlade om manligt och kvinnligt språk. När informanterna besvarar frågan om de upplever att det finns en skillnad mellan manligt och kvinnligt språk i podcasterna svarar 15 stycken att de inte upplever någon skillnad, 5 stycken upplever att det finns en skillnad och resten svarar att det ibland finns en skillnad. När informanterna får beskriva skillnaden mellan manligt och kvinnligt språk uppger de bland annat nedanstående. Inom parantes anges det kön informanterna uppgett att de tillhör.

”Samma som språk i allmänhet. Männen tar mer plats, kvinnorna talar gärna tydligare och artigare. Detta är, i min erfarenhet, mer regel än undantag – dock inte heltäckande.” (man)

”Kanske att de ibland tar plats och att det inte är något konstigt med det. Att kvinnor ev generellt antingen inte tar plats på samma sätt eller när de gör det får annorlunda respons från lyssnarna. Dock inget något jag tänkt på jättemycket.” (kvinna)

”Talets tid, kvinnorna får ofta mindre tid att tala om det inte bara är kvinnor i podden.” (fluid)

”Även om jag bara har lyssnat på en podd med endast kvinnor kan jag ibland känna att i podd med endast män blir det oftare mer prestigefullt. Man talar på ett mer auktoritärt sätt.” (man)

”Fler svordomar i språket hos män.” (kvinna)

”Män avbryter oftare, men kvinnor är också bra på att parera detta. Men oftast är det en bra balans och jag upplever att de poddar jag lyssnar på har respekt för den som talar
Kvinnor pratar mer fritt upplever jag.” (kvinna)

Även vad gäller delen om manligt och kvinnligt språk gavs informanterna en lista av språkliga fenomen där de fick svara om de förekom hos manliga talare, kvinnliga talare eller hos båda i de poddaster som de lyssnar på. Svaret presenteras nedan med hjälp av tabell 1.

Tabell 1. Tabellen visar på vilket sätt informanterna uppfattar att de olika fenomenen förekommer hos manliga respektive kvinnliga podcasttalare. Siffrorna anger hur många av informanterna som ansåg att fenomenet förekommer. För att tydligt markera vilka fenomen som informanterna upplevde skilde mest mellan manligt och kvinnligt språk har jag markerat dem fetstil. Dessa fenomen har en differens på minst 4. De fenomen där det inte finns någon differens har markerats med kursiv.

	Män	Kvinnor
Får samtalet att flyta på	21	23
Använder svordomar	16	7
<i>Pratar i mun på varandra</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
Använder korta repliker	10	3
Pratar om flera saker samtidigt	7	10
Byter samtalsämne på ett smidigt och naturligt sätt	16	17
Avbryter sin samtalspartner	13	5
Tar pauser i samtalet	5	9
Lyssnar på sin samtalspartner	16	19
Pratar om sitt privatliv	11	13
Skryter	8	2
Pratar om en sak i taget	8	9
Använder slang	15	9
<i>Talar snabbt</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>Använder lyssningsljud</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
Använder krångliga ord	9	4
Håller sig till fakta	14	11
Pratar om relationer & människor	13	14
Undviker konflikt	4	7
Talar osammanhängande	4	1
Använder utfyllnadsord	9	7
Använder långa repliker	4	6
Använder vardagligt språk	15	14
Skvallrar	6	10
<i>Talar långsamt</i>	<i>5</i>	<i>5</i>

För att markera vilka fenomen som informanterna upplever skiljer sig mest åt vad gäller manligt och kvinnligt språk har de fenomen med en differens på 4 eller mer markerats med fetstil i

tabellen. De fenomen som informanterna upplever att det finns en liten skillnad mellan manliga och kvinnliga podcasttalare har en differens på 1–3 och de fenomen som informanterna upplever att det inte finns någon skillnad mellan manliga och kvinnliga podcasttalare har ingen differens och dessa har markerats med kursiv i tabell 1. I tabell 1 blir det tydligt att informanterna uppfattar att det finns skillnader i språket hos de manliga och de kvinnliga talarna vad gäller vissa fenomen men inte andra. Bland annat upplever informanterna att män i podcaster oftare avbryter sin samtalspartner, oftare skryter, använder fler svordomar, slang och korta repliker. Dessutom upplever informanterna att kvinnor oftare skvallrar och tar fler pauser i samtalen. I övrigt skiljer det inte mer än 3 på något av fenomenen vilket innebär att det kan finnas en viss skillnad mellan manligt och kvinnligt språkbruk men att den troligtvis inte är speciellt stor. Fenomen som talar snabbt, användning av lyssningsljud och talar långsamt verkar förekomma lika mycket hos både manliga och kvinnliga talare.

Viktigt att nämna är att flera informanter skriver att de bara lyssnar på podcaster med endast kvinnliga talare eller endast manliga talare vilket kan påverka resultatet då de inte kan göra en jämförelse av manliga och kvinnliga talare utan endast svara på vad de upplever förekommer hos manliga eller kvinnliga talare beroende på vilka podcaster de lyssnar på. Däremot leder informanternas sammanlagda svar till en indikation på hur de upplever att manligt och kvinnligt språk skiljer sig i podcaster.

4.2 Diskussion av resultat från enkät

Även om många informanter i enkätstudien initialt uppger att de inte upplever att det finns en skillnad i samtalsstil mellan manliga och kvinnliga talare, visar ändå sista delen i enkäten att informanterna faktiskt upplever att det finnas viss skillnad. Informanterna uppger bland annat att de upplever att män använder kortare repliker än kvinnor vilket är intressant då det inte alls stämmer överens med Nordenstams studie (1990) där männen hade längre repliker än kvinnorna. Vad gäller fenomenet långa repliker anger informanterna att det är vanligare bland kvinnor vilket går emot Nordenstams (1990) resultat. Möjligt är att manligt och kvinnligt språk har förändrats över tid men troligt är att samtalssituationen påverkar upplevelsen av repliklängden vilket visade sig vara fallet i Karlssons (2014) undersökning vad gäller repliklängden hos talarna i radioprogrammet *Språket*. Ytterligare ett fenomen som skiljer sig från tidigare forskning är pauser i samtalet där informanterna uppger att kvinnor har fler pauser än män vilket är tvärt emot det resultat Einarsson (2009) presenterar. Vad gäller avbrott, slang, svordomar och skryt upplever informanterna att det är vanligare hos män vilket stämmer

överens med Nordenstams (1990) och Norrby & Håkanssons (2010) forskning. Intressant är att fler informanter uppger att kvinnor lyssnar på sin samtalspartner än antalet informanter som uppger att män lyssnar på sin samtalspartner vilket överensstämmer med Nordenstam (1990). Dock är antalet informanter som uppger att män använder lyssningsljud 8 stycken och samma antal gäller för kvinnor vilket skiljer något från tidigare forskning (Nordenstam 1990). Informanterna uppger också att de inte upplever någon skillnad mellan könen vad gäller talhastighet vilket skiljer sig från Nordenstam (1990). Anledningen till det kan vara att podcastsamtal till viss del är planerade och strukturerade vilket kan leda till färre pauser och utfyllnadsord i samtalet. Informanterna upplever att det är vanligare att kvinnor skvallrar, pratar om relationer & människor, pratar om flera saker samtidigt, byter samtalsämne på ett smidigt och naturligt sätt, får samtalet att flyta på samt pratar om sitt privatliv vilket också återfinns i Nordenstam (1990). Informanterna upplever att män och kvinnor talar i mun på varandra lika mycket vilket skiljer sig från tidigare forskning då det visat sig att kvinnor tenderar till att göra detta (Nordenstam (1990)). Vardagligt språk och krångliga ord associeras med manliga podcasttalare enligt informanterna. Detta är intressant då jag använde dessa fenomen som kontraster när jag konstruerade enkäten vilket innebar att jag förväntade mig att ett av fenomenen skulle vara vanligare hos manliga talare och de andra vanligare hos kvinnliga talare. Samma sak gäller tala om en sak i taget och talar om flera saker samtidigt som båda upplevs vara vanligare hos kvinnliga podcasttalare, även här hade jag förväntat mig att det ena fenomenet skulle vara vanligare hos de manliga podcasttalarna och det andra vanligare hos de kvinnliga podcasttalarna. Män upplevs också hålla sig till fakta, använda mer utfyllnadsord och tala mer osammanhängande än kvinnor. Enligt tidigare forskning borde kvinnlig samtalsstil snarare upplevas mer osammanhängande än manlig samtalsstil. I enkäten upplevs kvinnor oftare tala om en sak i taget vilket inte riktigt överensstämmer med stereotypen av kvinnlig samtalsstil däremot att kvinnor tenderar till att undvika konflikt stämmer med tidigare forskning.

Skillnader mellan resultatet i Nordenstams (1990) studie och min studie beror troligtvis på att det har gått närmare 30 år mellan studierna vilket innebär att vårt språkbruk troligtvis har förändrats en hel del samt att vår uppfattning om manlig och kvinnlig samtalsstil säkert har förändrats. En annan anledning till varför min studie skiljer sig från Nordenstams (1990) är den att vi studerat samtal på olika sätt. Jag har undersökt vilka attityder podcastlyssnare har till språket i podcaster medan hon har gjort faktiska inspelningar i informanternas hem. Nordenstam (1990) har själv möjligheten att analysera det inspelade materialet. I min delstudie baserar jag resultatet helt på de iakttagelser mina informanter gjort

och de uppfattningar de har om manligt och kvinnligt språkbruk. Det kan också vara svårare för informanterna i den här studien att upptäcka olika språkfenomen när de troligtvis inte lyssnar på podcaster men intentionen att upptäcka skillnader mellan manligt och kvinnligt språkbruk.

Det blir tydligt att en del av stereotyperna gäller även för podcastlyssnarnas upplevelser av manligt och kvinnligt språk, men också att flera av stereotyperna inte längre håller. Anledningen till att det är en skillnad skulle kunna bero på talarnas inspelningsmiljö, de podcaster som informanterna lyssnar på och informanternas uppfattning av innebörden av de olika språkliga fenomenen. Alternativt så håller inte de stereotyper som etablerades på slutet av 1900-talet längre utan aspekter såsom talarnas ålder och podcastens genre spelar större roll än talarens kön när det kommer till hur språkbruket i podcaster upplevs. Detta kan kopplas till Karlssons (2014) studie där hon upptäckte att kortare repliker och fler turtagningar var anledningen till att talet upplevs vara snabbare. Enligt Norrby & Håkansson varierar alla "sitt språkbruk beroende på vem man talar med, i vilket sammanhang och i vilket syfte" (2010, s. 11). Sammantaget blir det tydligt att talsituationen i podcaster påverkar språkbruket vilket i sin tur leder till att det skiljer sig ifrån det privata samtalet som tidigare har studerats.

4.3 Generell analys av podcaster

I följande avsnitt kommer resultatet från den generella analysen av de fyra podcasterna att presenteras. Varje podcast ges ett avsnitt där jag redogör för min generella uppfattning av språket de använder i sina podcaster.

4.3.1 Londonpodden

Londonpodden består av två kvinnliga talare, Katrine Marçal och Maria Borelius som båda är bosatta i London. I sina podcaster talar de ofta om ekonomi och politik vilket de båda är intresserade av även om de ofta har olika åsikter, vilket i sin tur leder till intressanta diskussioner. De är väldigt sakliga och håller sig till ämnet för den specifika podcasten. Talarna pratar sällan om sitt privatliv även om de vid ett fåtal tillfällen kommenterar händelser eller diskussionsämnen med egen upplevda händelser i relation till podcastämnet. Till exempel i avsnitt 40 pratar talarna om Brexit och dess betydelse för Nordirland. Under samtalet berättar den ena talaren att hon som journalist gjorde ett jobb på Nordirland och att hon under resan närvarande vid en före detta IRA ledares begravning. Talarna här använder sig av ett korrekt och ganska avancerat språk och varken svordomar eller slang förekommer. Det förekommer inget skvaller och talarna skrattar sällan. Båda talare låter den andra ta plats och i nästan alla

fall får de tala till punkt utan att bli avbruten av den andra talaren. Båda talarna ger intrycket av att de är kunniga och att de är intresserade av ämnet som diskuteras.

4.3.2 Therése & Zäta

Therése & Zäta består av två kvinnliga talare, Therése Lindgren och Therese Zättergren. Utöver podcasten med sin bästa vän så driver Therese Lindgren en blogg och en Youtube kanal. I sina podcaster pratar de om allt från himmel till jord och de diskuterar ett brett spann av ämnen som ofta utgår från dem själva och händelser i deras liv. I podcasterna ligger största fokus på de båda talarnas privatliv då varje podcast tycks handla om något de själva varit med om eller ett projekt som de för tillfället jobbar med. Det händer att talarna använder sig av fakta men då i relation till deras privatliv. Till exempel i avsnitt 43 berättar de för sina lyssnare om när de ska försöka slå världsrekord i att göra världens största veganska tårta. Under tiden de berättar om hur de gick till väga berättar de även om de regler som finns för att Guinness rekord ska kunna godkänna rekordet. Talarna skrattar mycket i sina podcaster och pratar ganska ofta i mun på varandra. Det händer att de avbryter varandra men ingen av dem tycks ta illa upp då den andra oftast tar över och berättar färdigt det som den första talaren startade. Båda talarna får ta plats och oftast lyckas de hålla sig till ämnet på ett bra sätt. Samtalen flyter på och det finns få om än inga pauser i samtalet.

4.3.3 Historiepodden

Historiepodden består av två manliga talare, Daniel Hermansson och Robin Olovsson, som båda är historielärare på gymnasiet. I varje avsnitt diskuterar de olika historiska händelser med inslag av komik. I podcasterna presenteras historiska händelser i detalj med fokus på att utbilda. Talarna använder sig ofta av komiska inslag som lättar upp mängden fakta lyssnaren behöver ta till sig. Till största del håller de sig till fakta men det händer att de nämner egna erfarenheter som är relaterade till ämnet som diskuteras. I samtalen förekommer inga svordomar, inget skryt och skvaller. Talarna använder ett relativt avancerat språk när de diskuterar de olika historiska händelserna t.ex. använder de ord som ”generalguvernör”, ”snapphanar”, ”gerillakrigsföring” och ”ockupationsmakten” i avsnitt 181 minut 8,40–9,40. Uppfattningen är även att det förekommer få avbrytningar i samtalen och båda talare får sin plats i samtalen.

4.3.4 Tom och Petter

Tom och Petter består av två manliga talare, Tom Ljunqvist och Petter Egnfors, som fokuserar på kompissnack. Utöver podcasten publicerar de roliga sketcher och klipp på nätet och Youtube. Podcasten tycks vara ganska ostrukturerad med spridda ämnen. Den gemensamma nämnaren för alla avsnitt tycks vara just kompissnack. Samtalen utgår ofta från dem själva och deras privatliv. Talarna skrattar mycket och bjuder på sig själva. Talarna använder sig av ett vardagligt språk där det förekommer både svordomar och slang i deras samtal. Exempelvis säger de ”fy fan”, ”jävla”, ”chilla” och ”jävligt” under den första 1,5 minuten i avsnitt 32. Båda talarna får ta plats i samtalet men det händer att de avbryter varandra.

4.4 Resultattabell av 10 minuters-analysen

Tabell 2. Tabellen visar huruvida fenomenen är förekommande under 10 minuters-analysen i de olika podcasterna. En grön ruta indikerar att fenomenet återfinns i respektive podcast. Om rutan är röd förekommer inte fenomenet i podcasten. Fenomenen förekom olika många gånger i respektive podcast.

Fenomen	Londonpodden	Therése & Zäta	Historiepodden	Tom och Petter
Samtalet flyter	Grön	Grön	Grön	Grön
Svordomar & slang	Röd	Grön	Röd	Röd
Pratar i mun	Grön	Grön	Grön	Grön
Avbryter varandra	Grön	Röd	Röd	Grön
Pauser i samtalet	Röd	Röd	Grön	Grön
Feedback / Lyssningsljud	Grön	Grön	Grön	Grön
Pratar om privatliv	Grön	Grön	Röd	Grön
Skryter	Röd	Röd	Röd	Röd
Skvallrar	Röd	Röd	Röd	Röd
Avancerat lexikon	Grön	Röd	Grön	Röd
Vardagsspråk	Röd	Grön	Röd	Grön
Utfyllnadsord	Grön	Grön	Grön	Grön

Pratar om fakta				
------------------------	--	--	--	--

Minuterna som är analyserade och redovisade i tabell 2 ger en indikation om vilka fenomen som förekommer i de olika talarnas samtalsstil men kan inte vara representativ för hur podcasttalarna förhåller sig till talet i alla sina avsnitt. Till exempel kan det förekomma svordomar eller skvaller på andra ställen i podcastavsnittet.

I tabell 2 syns det tydligt att vissa fenomen är återkommande i flera av podcasterna. Samtalet flyter på i samtliga podcaster samt feedback och utfyllnadsord förekommer hos alla fyra podcast-par. Tydligt blir också att skvaller och skryt, inte förekommer i någon av podcasterna. Övriga fenomen förekommer i en eller ett par podcaster men inte i alla.

4.5 Språklig näranalys

I följande avsnitt presenteras resultatet av näranalysen, som genomfördes genom transkription, med hjälp av en tabell samt exempel och kortare beskrivningar av den minut som analyserats av varje podcast. Transkriptionerna återfinns i bilaga D.

4.5.1 Resultat tabell

Tabell 3. Tabellen visar huruvida fenomenen är förekommande under den minut som har analyserats närmare genom transkribering av de olika podcasterna. En grön ruta indikerar att fenomenet återfinns i respektive podcast. Om rutan är röd förekommer inte fenomenet i podcasten. Fenomenen förekom olika många gånger i respektive podcast och för närmare redogörelse finns transkriberingarna i bilaga D.

Fenomen	Londonpodden	Therése & Zäta	Historiepodden	Tom och Petter
Samtalet flyter				
Svordomar & slang				
Pratar i mun				
Avbryter varandra				
Pauser i samtalet				
Feedback / Lyssningsljud				

Pratar om privatliv				
Skryter				
Skvallrar				
Avancerat lexikon				
Vardagsspråk				
Utfyllnadsord				
Pratar om fakta				

4.5.2 Londonpodden

I transkriberingen (se bilaga B) av *Londonpodden* (vem som talar anges med hjälp av deras initialer) blir det tydligt att talarna använder sig av väldigt långa repliker och att de tycks vilja behålla ordet så länge som möjligt. De tre replikerna består av 2, 88 och 101 ord. Transkriptionen på 1 minut består endast av två turtagningar och tre repliker. Talarna tycks använda sig av utfyllnadsord som "eh" och in- och utandningar för att behålla ordet. Vilket kan ses i exemplet nedan.

... .hja som jag minns det som jag satt i taxin på väg ut till flygplatsen och sen så mer eller mindre ringer telefonen och sen så är det eh jag är där för att göra eh jag åker till Nordirland för att göra ett jobb om gränsen för Dagens Nyheter .hja och då har Martin McGuinness .hh den gamla en gammal IRA ledare som sen var då förste minister på Nordirland under väldigt många år...

Tydligt blir också att talarna håller sig till ämnet och därmed fakta. De diskuterar händelser på Irland och pratar bland annat om Bloody Sunday, Tony Blair, IRA och Martin McGuinness. Det här är händelser, personer och organisationer som kan kräva att man har en viss förståelse om Nordirlands historia eventuellt att man som lyssnare får kolla upp dessa. Detta tyder på att talarna använder sig av ett något mer avancerat lexikon. Se exempel nedan:

... på det här som känt Bloody Sunday så allt det här ledde fram till .hja att när Tony Blair...

Det förekommer endast en mikropaus i samtalet vilket resulterar i att samtalet flyter på bra under den minut som är transkriberad. Talarna använder sig varken av svordomar, slang, skryt eller skvaller. Talarna avbryter inte varandra och det finns inget överlappande tal i samtalet vilket till stor del kan bero på att de inte använder sig av feedback under den här minuten.

K: Drottningens kusin

M: Drottningens kusin precis 1979 så

I exemplet ovan tolkar jag inte det som att talare M på något sätt avbryter talare K vilket det kan se ut som. Utan innan transkriptionen talar talare M om en person och när hon tystnar börjar transkriptionen med att talare K förtydligar för lyssnarna att personen som de pratar om är drottningens kusin och sedan fortsätter talare M att berätta.

4.5.3 Therése & Zäta

I transkriberingen (se bilaga B) av *Therése & Zäta* (vem som talar anges med hjälp av deras initialer) förekommer betydligt fler turtagningar och repliker än i *Londonpodden*. Längden på replikerna sträcker sig från 1 ord till 54 ord. I avsnittet berättar talare T om hur det gick till när hon var krokimodell vilket gör att hon har ordet större delen utav tiden i transkriptionen. Talarna använder sig av vardagsspråk och det förekommer slang men inga svordomar. Slang i det här fallet är ord som ”najsaste” och ”posen”, inspirerade av engelskan. Slangen exemplifieras i exemplet nedan.

Z: å herregud ja men för att den (.) najsaste posen hade ju varit...

Under minuten som transkriberats återfinns både skratt och feedback vilket resulterar i att talarna pratar i mun flertalet gånger. Vilket kan ses nedan där båda talarna skrattar.

T:.hh det va det jag också sa ska jag ligga? på en [bänk

Z: [SKRATTAR]

D: [okej]

SKRATTAR] vänta va e det här för någonting .hja å sen så sätter sig folk i en ring runt om.

Trots att överlappat tal sker upplever jag inte att talarna avbryter varandra. De flesta fallen av överlappat tal är feedback och den andra talaren visar inga tecken på att vilja ta över och driva samtalet framåt. I transkriptionen förekommer även ett par mikropauser men det är inget som stör eller stoppar upp samtalet vilket gör att samtalet flyter på.

4.5.4 Historiepodden

I transkriptionen (se bilaga B) av *Historiepodden* (vem som talar anges med hjälp av deras initialer) finns tydliga turtagningar i samtalet och längden på replikerna varierar mellan 1 ord till 73 ord. Talarna avbryter inte varandra, det finns inte heller några överlappningar i samtalet. Dock använder de sig frekvent av feedback men till skillnad från de andra podcast talarna förekommer det inga överlappningar när feedback ges i *Historiepodden* istället verkar det som att talare D tystnar och ger talare R en chans att kommentera på det som har sagts alternativt passar talare R på att ge talare D feedback när han tar en mikropaus för att eventuellt planera resten av sitt yttrande. Tydligt exempel på detta är:

D: .hh nej precis dom ville dom sa att de skulle delta i politiken på lika villkor i så fall

R: mm

D: .hh det här är ju ett allvarligt hot mot eeh de 300 000 vita rhodesierna...

I podcast avsnittet pratar talarna om Zimbabwe och dess moderna historia vilket betyder att talarna håller sig till fakta men det innebär också att de använder sig av ett något mer avancerat språk eftersom de använder ord som ”avkolonisering” och ”majoritetsstyre”. Ord som kan komma att kräva en viss förklaring. Talare D ger sig i kast med att förklara ”majoritetsstyre”:

D: eeh men precis som det har blivit i Zambia där man hade majoritetsstyre det vill säga att de svarta skulle kunna rösta å å så där .hja så hade man ju (.) den tanken om eeh Sydrhodesia också eeh och ett slagord var ju no independence before majority rule (.) det vill säga att ni kan inte ni kan

inte skapa nån form av självständighet från oss i
Storbritannien här om ni inte skapar ett majoritetsstyre.

I exemplet ovan blir det också tydligt att talarna använder sig av utfyllnadsord ('eeh', 'å') och mikropauser men dessa är så pass korta att de inte stoppar upp flödet i samtalet. Under minuten som har transkriberats undviker talarna svordomar, slang, skvaller, skryt och prat om privatliv.

4.5.5 Tom och Petter

I transkriberingen (se bilaga B) av *Tom och Petter* (vem som talar anges med hjälp av deras initialer) blir det tydligt att talarna har betydligt kortare repliker. Replikerna är mellan 1 ord och 28 ord långa. Under den transkriberade minuten förekommer flera överlappningar och avbrytningar. Talarna verkar själva vara vana vid detta och verkar inte ta illa upp om den andra avbryter men jag tolkar dem som avbrytningar då den första talaren inte får avsluta sitt yttrande. I vissa fall tystnar första talaren mitt i ett yttrande för att troligtvis andas eller planera fortsättningen och då tar nästa talare vid. Ett exempel på överlappande tal som jag tolkar som avbrott är när talare P säger "e väldigt väldigt" samtidigt som talare T säger "den som". I exemplet blir det tydligt att talare P inte får slutföra sin replik. Ytterligare ett exempel på överlappande tal som jag tolkar som avbrott är när talare P säger "alltså de är" samtidigt som talare T säger "som är orange", återigen får inte talare P slutföra sin replik. Se exempel nedan:

P: nej hh nej men det e det inte men det [e väldigt väldigt]
T: [den som] har högst
IQ vem vem
P: Just nu tror jag att de e en amerikan som är bor [alltså
de är]
T: [som är
orange]

Tydligt blir att talare H inte får avsluta sitt yttrande i de båda fallen ovan. Exemplet nedan visar överlappande tal som inte är ett avbrott då talare H får avsluta sitt yttrande.

P: Med [varierad
T: [den var ju]
P: framgång]
T: den har liksom vänts hans IQ har gjort honom (.) galen

Även den här transkriptionen innehåller mikropauser som inte stoppar upp samtalet däremot kan avbrotten göra att det är svårare att följa med i vad som sägs. Under transkriptionsminuten förekommer inte svordomar, slang, skryt eller skvaller. Utfyllnadsord förekommer även om de är få. Talarna använder sig av ett vardagsspråk och under den här minuten pratar de inte om sitt privatliv utan redogör för fakta om IQ-nivåer.

4.6 Diskussion av resultat på studie 2

I analysen av podcaster finns flera intressanta iakttagelser. Bland annat finns det fenomen som inte alls förekommer i någon utav podcasterna och sedan finns det fenomen som förekommer i alla podcaster vilket motsäger många av de stereotyper som finns i tidigare forskning. Tydligt blir att svordomar, skryt och skvaller inte förekommer i någon av podcasterna vad gäller 10 minuters-analysen och näranalysen. Däremot återfinns det två stycken slang i *Therése & Zäta*. Det här resultatet återspeglar i stora drag den generella analysen av podcasterna vad gäller *Londonpodden*, *Therése & Zäta* och *Historiepodden*. Dock är resultatet inte lika representativt för *Tom och Petter* då det förekommer en hel del svordomar och slang på andra platser i deras podcastavsnitt. Möjligt är att om näranalys hade gjorts på andra minuter i avsnitten hade detta synts i resultatet. Att svordomar och slang förekommer i livsstilspodcasten med manliga talare stämmer till viss del överens med stereotypen om att män använder mer svordomar och slang (Norrbj & Håkansson, 2010). Men då svordomar och slang inte förekommer i *Historiepodden* verkar det snarare handla om olika typer av genrer. Inom en livsstilspodcast är det mer accepterat att använda svordomar och slang än vad det är i en faktapodcast. Detta kan exemplifieras genom att slang även förekom i *Therése & Zäta* då kvinnor enligt stereotyperna inte använder sig av slang. Att skvaller och skryt inte förekommer i någon av de fyra podcasterna visar att dessa fenomen inte har att göra med manlig och kvinnlig samtalsstil utan snarare finns det en skillnad mellan det privata samtalet och det offentliga samtalet. Tidigare forskning har fokuserat på det privata samtalet och där blir det tydligt att språkliga fenomen såsom skvaller och skryt förekommer oftare hos det ena könet (Nordenstam 1990; Nordenstam, 1998; Tannen, 1992; Nordenstam, 2003). I podcastsamtalen som är den del av det offentliga samtalet blir det tydligt att språkbruk som innefattar skvaller och skryt inte passar in i situationen. Eventuellt kan sådant språkbruk undvikas med hjälp av till viss mån planerade samtal och viss redigering.

Vad gäller avancerat lexikon och vardagsspråk verkar inte skillnaden bero på kön utan snarare på podcastgenre. Livsstilspodcasterna håller sig till ett vardagsspråk medan de mer faktainriktade podcasterna håller sig till ett mer avancerat lexikon. Språkfenomenet samtalet flyter på återfinns också i alla podcaster vilket tyder på att situationen med planerade samtal troligtvis påverkar samtalets karaktär och att bland annat pauser minimeras. Man kan även se av resultatet att det förekommer till viss del korta pauser hos de manliga podcasttalarna vilket indikerar att resultatet från Nordenstam (1990) till viss mån är aktuellt även för offentliga samtal. Fenomenen lyssningsljud och utfyllnadsord återfinns i samtliga podcaster vilket tyder på att talsituationen har större betydelse än talarnas kön. Samtidigt tal förekommer i alla podcaster och är inte vanligare hos de kvinnliga talarna vilket det var i tidigare studier (Nordenstam, 1990). Avbrott är inte speciellt vanliga i podcasterna vilket kan bero på talsituationen där talarna tänker på och är medvetna om att de har en publik. Trots det visar resultatet ändå att avbrott är något tydligare bland de manligatalarna då det förekom i transkriptions minuten. Dock är det svårt att avgöra om avbrott beror på kön, genre eller talsituation då det förekom i livsstilspodcasten med manliga talare och faktapodcasten med kvinnliga talare. Om analysen av samtal om privatliv och fakta vägs upp av de tre delanalyserna i podcastanalysen bedömer jag att det finns mer samtal om privatliv i livsstilspodcasterna och mer samtal om fakta i faktapodcasterna även om detta är något otydligt i tabell 2 och 3 ovan där även en faktapodcast talar om privatliv och en livsstilspodcast talar om fakta, dock förekommer detta endast vid ett par tillfällen. I en övergripande analys tyder det ändå på att samtal om privatliv och fakta beror mer på podcasternas genre än på talarnas kön.

5. Diskussion

Eftersom deldiskussionerna till de två delstudierna fokuserar på resultatet i respektive studie i förhållande till tidigare studier kommer det här avsnittet fokusera på att knyta ihop resultatet av de båda delstudierna med utgångspunkt i syftet och frågeställningarna för den här undersökningen. Det övergripande syftet den här studien var tvåfaldigt. Syfte ett var att titta på podcastlyssnares attityder till språket podcaster i allmänhet och i synnerhet manligt och kvinnligt språk. Syfte två var att undersöka manligt och kvinnligt språk i svenska podcaster. Sammantaget gav det här möjlighet att både undersöka attityden till manligt och kvinnligt språk i en viss språklig genre idag och att se om de här attityderna motsvaras av det verkliga språkbruket.

Den första frågeställningen var:

1. Vilka uppfattningar har podcastlyssnare om språket i podcaster?

Den kan nu besvaras genom resultatet på enkäten. De uppfattningar som informanterna hade angående det generella språket i podcaster var det att de reagerade på och de lade märke till om visst språkbruk förekom såsom svordomar, slang och vulgärt språk, engelska uttryck, utfyllnadsord, dialekter, korrekt språk/akademiskt språk, formuleringar, avbrott och platsen talarna får i samtalet. Informanterna uppgav att dessa språkliga fenomen förekom och att det hände att informanterna slutade lyssna på vissa podcaster om de inte tyckte att språket var tillräckligt bra. Podcastlyssnarna uppfattar också att det finns vissa skillnader mellan talet hos manliga podcasttalare och kvinnliga podcasttalare. Mer om det under nästa frågeställning.

Den andra frågeställningen var:

2. Vilka skillnader anser podcastlyssnare att det finns mellan manligt och kvinnligt språk i podcaster?

Initialt uppgav de flesta informanter att de inte upplevde att det fanns någon skillnad mellan manligt och kvinnligt språk. Efter att ha svarat på listan med fenomen (se slutet på bilaga A) och tagit ställning till om dessa återfanns hos kvinnliga eller manliga podcasttalare visade det sig att informanterna upplevde att det fanns viss skillnad (se tabell 1 där de största skillnaderna har markerats med fetstil). Informanterna upplevde att det var störst skillnad vad gäller fenomenen; svordomar, korta repliker, avbrott, pauser, skryt, slang, krångliga ord och skvaller. Informanterna upplevde att svordomar, korta repliker, avbrott, skryt, slang och krångliga ord var mer förekommande hos de manliga podcasttalarna medan pauser och skvaller var mer förekommande hos de kvinnliga podcasttalarna. Podcastlyssnarna upplevde även att det fanns viss skillnad bland fenomenen; samtalet flyter, pratar om flera saker samtidigt, byter samtalsämne på ett smidigt och naturligt sätt, lyssnar på sin samtalspartner, pratar om sitt privatliv, pratar om en sak i taget, pratar om relationer & människor, undviker konflikt och använder långa repliker som tycks återfinnas hos de kvinnliga podcasttalarna oftare än hos de manliga podcasttalarna. Däremot upplever informanterna att fenomenen; håller sig till fakta, talar osammanhängande, utfyllnadsord och vardagligt språk återfinns något oftare hos de manliga podcasttalarna. Det fanns några fenomen där informanterna inte upplevde att det fanns någon skillnad mellan manliga och kvinnliga podcasttalare. Dessa var: pratar i mun, talar snabbt, lyssningsljud och talar långsamt.

Dessa skillnader tyder på att det finns en skillnad mellan det privata samtalet som tidigare studerats och det offentliga språket som analyserats i den här studien. Det är möjligt att de attityder som informanterna ger uttryck för som skiljer sig väsentligt från tidigare forskning kan bero på att de förhåller sig till språket i podcaster och inte vad de vet om manligt och kvinnligt språk i allmänhet. Det finns ingen möjlighet att avgöra hur mycket informanterna vet om manligt och kvinnligt språk i allmänhet och hur mycket av detta de i så fall bär med sig in i sina reflektioner över manligt och kvinnligt språk i podcaster.

Den tredje frågeställningen var:

3. *Hur ser språket i podcaster ut i realtid?*

Analysen av podcasterna visade att det finns små skillnader mellan manligt och kvinnligt språk och att skillnad i samtalsstil snarare beror på den situation talarna befinner sig i, podcastens genre och det ämne som diskuteras. I den här studien har jag valt att analysera podcaster vilket är ett officiellt material då det publiceras för allmänheten att lyssna på, till skillnad från tidigare studier där det informella och privata samtalet har varit fokus för analys. Genom att välja att analysera offentligt material visar det sig i analysen att de stereotypiska föreställningarna som finns om manligt och kvinnligt språk ser annorlunda ut när man analyserar podcaster. Det blir tydligt att skvaller och skryt inte förekommer i de podcaster som var del av delstudie 2, varken av de manliga talarna eller de kvinnliga talarna. Dessa språkliga fenomen tycks inte vara passande i det offentliga samtalet. Tydligt blir också att användningen av avancerat lexikon och vardagligt språk inte beror på kön utan snarare genre eftersom talarna i båda livsstilspodcasterna använder vardagligt språk och talarna i de båda faktapodcasterna använder avancerat lexikon.

Den generella uppfattningen är också att talarna i livsstilspodcasterna pratar mer om sitt privatliv än talarna i faktapodcasterna som håller sig mer till fakta. Undantag för detta kan dock ses i 10 minuters-analysen och näranalysen då även livsstilspodcasterna pratar om fakta. Skillnaden är det att de inte pratar om fakta hela tiden som faktapodcasterna gör utan de istället gör mindre inslag i samtalen där de redogör för fakta i relation till något de läst om, aktuella händelser eller i relation till något de gjort i sitt privatliv. I samtliga podcaster flyter samtalen på vilket kan bero på att de till viss del kan följa manus och de har möjlighet till att redigera samtalen. Den generella analysen visar att svordomar förekommer i *Tom och Petter* samt näranalysen visar att *Therése & Zäta* använder sig av slang. Detta visar att dessa språkliga fenomen är mer förekommande i livsstilspodcaster men går också att koppla till tidigare forskning som visar att män tenderar att använda mer svordomar (Norrby & Håkansson, 2010). Överlag visar det sig också att talarna i samtliga podcaster använder sig av lyssningsljud

frekvent med undantag för näranalysen av *Londonpodden*. Däremot är det förståeligt att alla fenomen inte förekommer i näranalyserna då endast 1 minut analyseras. Pauser i samtalet förekommer endast i podcasterna med manliga talare i 10 minuters-analysen vilket överensstämmer med tidigare forskning om manligt och kvinnligt språk (Einarsson, 2009). Avbrott är svåra att koppla vare sig till manligt och kvinnligt språk eller genre då podcastanalyserna visar att de förekommer både i *Londonpodden* och *Tom och Petter*. Samtidigt tal återfinns i samtliga podcaster i 10 minuters-analysen med endast i livsstilspodcasterna i näranalysen vilket kan indikera att fenomenet är mer förekommande inom en viss genre.

Sammantaget kan det konstateras att även om vissa tendenser till manligt och kvinnligt språk kan konstateras av podcastanalysen så visar analysen ännu tydligare att språkbruket är mer sammanlänkat med podcastens genre. Resultatet som skiljer sig från tidigare forskning kan bero på mitt val av samtalstyp samt valet av metod. Hade andra minuter analyserats noggrannare hade resultatet kunnat bli annorlunda.

Den fjärde frågeställningen var:

4. *Hur ser relationen mellan attityderna och språkbruket ut och hur förhåller sig resultatet till tidigare studier?*

Informanternas attityder visar att det finns en större skillnad mellan manligt och kvinnligt språk än vad analysen av podcasterna visar. Detta skulle kunna bero på att vi redan har en föreställning om hur män och kvinnor talar och att vi tar med oss dem in i våra analyser av språket. Tidigare studier visar tydligt att det finns en skillnad mellan manligt och kvinnligt språk vad det gäller det privata samtalet, däremot visar den här studien att skillnaderna inte är lika stora vad det gäller manligt och kvinnligt i det offentliga språket. Det offentliga språkbruket tycks styras mer av det ämne som diskuteras och talsituationen än talarnas kön.

Vid sammantaget av de båda delstudierna blir det tydligt att många av de fenomen som listats i tabell 1 återfinns i resultatet av delstudie 2. Informanterna i delstudie 1 uppger att samtliga fenomen i tabell 1 förekommer antingen hos manliga eller kvinnliga podcasttalare. Tydligt blir att informanterna i delstudie 1 troligtvis bär med sig en förväntning av hur män och kvinnor talar. Informanterna upplever bland annat att manliga och kvinnliga podcasttalare använder sig av skryt och skvaller vilket inte återfinns i någon av de tre steg som delstudie 2 bestod av. Det faktum att skryt och skvaller inte återfinns varken hos manliga eller kvinnliga podcasttalare i delstudie 2 tyder på att det finns en skillnad mellan det offentliga samtalet och det privata samtalet, då detta inte överensstämmer med tidigare forskning inom det privata

samtalet. Däremot stämmer informanternas iakttagelser med tidigare studier då de uppger att de kvinnliga talarna skvallrar mer och att de manliga talarna skryter mer (Nordenstam, 1990; Tannen, 1992). Både enkätstudien och de språkliga analyserna visar att män använder mer svordomar än kvinnor vilket överensstämmer med stereotyperna för manligt språk (Edlund m.fl., 2007; Norrby & Håkansson, 2010; Milles, 2012). Enkätstudien och språkanalysen visar att både de manliga och kvinnliga podcasttalarna pratar i mun på varandra vilket inte överensstämmer med tidigare forskning som visar att kvinnor talar mer i mun än män (Nordenstam, 1990). Informanterna i enkätstudien visar att manliga podcasttalare använder korta repliker och kvinnliga podcasttalare använder långa repliker. I språkanalysen ser jag att talarna i faktapodcasterna använder längre repliker än talarna i livsstilspodcasterna. Inget av resultaten överensstämmer med tidigare forskning som visar att kvinnor använder kortare repliker än män (Nordenstam, 1990). Enkätstudien visar att manliga podcasttalare upplevs avbryta mer än kvinnliga podcasttalare. Språkanalysen visar att avbrott även förekommer hos de kvinnliga podcasttalarna. I det här fallet stämmer resultatet från enkäten bättre överens med Nordenstams (1990) studie än resultatet från språkanalysen. Enkäten visar att de kvinnliga talarna lyssnar mer på varandra vilket stämmer med Nordenstams (1990) studie. Språkanalysen däremot visar att både de manliga och kvinnliga talarna använder sig frekvent av lyssningsljud. Informanterna upplever också att de manliga talarna pratar mer om fakta medan de kvinnliga talarna pratar mer om privatliv. Det här stämmer också överens med Nordenstams (1990) iakttagelser, däremot visar språkanalysen att ämnet för diskussion avgör snarare av podcastens genre. Informanterna upplever att manliga podcasttalare tenderar att använda mer slang än kvinnliga podcasttalare. I språkanalysen förekommer slang i både den manliga och kvinnliga livsstilspodcasten. I det här fallet stämmer än en gång enkätens resultat bättre in på tidigare studier än språkanalysen (Norrby & Håkansson, 2010). Informanterna i enkäten uppger att de upplever att manliga podcasttalare oftare använder avancerat lexikon, utfyllnadsord och vardagsspråk. I språkanalysen återfinns avancerat lexikon i faktapodcasterna och vardagsspråk i livsstilspodcasterna och utfyllnadsord förekommer i samtliga podcaster. Ännu en gång passar informanternas uppfattning bättre in på de vanligaste stereotyperna (Norrby & Håkansson, 2010) än vad språkanalysen gör som ännu en gång visar att podcastens genre påverkar språkbruket.

5.1 Metoddiskussion

Valet av metod utgick ifrån den tid som fanns till förfogande och studiens omfång. Det är möjligt att resultatet hade blivit annorlunda om andra podcaster hade valts ut. 10 minutersanalysen och näranalysen är inte representativ för språket i podcasttalarnas språk som helhet utan ger en indikation på de språkliga fenomen som förekommer i deras tal. Det händer att språkliga fenomen som endast förekommer på ett par ställen syns i näranalysen men att det inte överensstämmer med den generella analysen av podcasten som helhet vilket tyder på att resultatet skulle kunna se annorlunda ut om andra minuter av podcasterna hade analyserats i 10 minutersanalysen och näranalysen.

I analysen av podcasterna blev det tydligt att alla språkliga fenomen som återfanns i den generella analysen inte återfanns i 10 minutersanalysen och den språkliga näranalysen. Detta tyder på att vi kan närma oss språket på olika sätt och att vi kan upptäcka olika språkliga fenomen genom olika typer av analyser. Genom att ha olika djup på analysen fick jag tillgång till språket på olika nivåer. I 10 minutersanalysen och den språkliga näranalysen kunde jag i detalj analysera språket och lätt hitta fenomen som avbrott och pauser men andra fenomen som svordomar och skvaller är svåra att upptäcka vid en näranalys. Detta styrker vikten av att göra en analys på flera olika nivåer, om inte skulle upptäckten av de olika språkfenomenen begränsas. Därav gynnades studien av kombinationen av de tre olika nivåerna av analys.

Många av de begrepp och språkliga fenomen som har använts har valts ut då de har använts i tidigare forskning men de kan tolkas på olika sätt vilket kan påverka resultatet då informanternas och min tolkning kan gå isär. Det hade varit intressant om det hade funnits möjlighet att analysera hur manligt och kvinnligt språkbruk uppfattas av lyssnarna till en specifik podcast t.ex. *Historiepodden* som var populär bland informanterna. Transkription är en väldigt tidskrävande metod vilket påverkar mängden material som kan analyseras (Boyd & Ericsson, 2015, s.189). Detta gör att de andra två momenten av podcastanalysen blir av större vikt då det är möjligt att upptäcka aspekter i dem som inte är möjligt att se i de korta transkriptionerna. Transkriptioner är ett bra sätt att närma sig språket i samtal men varje gång man lyssnar om på texten är det möjligt att hitta nya nyanser och höra nya ord vilket gör att transkriptionen kan förändras efter hand (Norrby, 2004, s. 35).

Viktigt att notera är att enkätstudien och analysen av podcasterna är två olika studier vars funktion är att närma sig samtalen i podcaster från två olika håll vilket ger en mer övergripande uppfattning av hur samtalsstilen ser ut. Vidare är det viktigt att belysa att resultat och slutsats kan endast göras baserat på de 30 informanterna och 4 podcasterna som är del av

studien och inte podcastsamtal som helhet. Många informanter uppgav att de endast lyssnar på podcaster med talare av ett kön vilket innebär att det kan ha påverkat resultatet då de inte har möjligheten att jämföra talet mellan män och kvinnor. Troligtvis hade resultatet blivit annorlunda om samtliga informanter hade haft en uppfattning om språkbruket hos både manliga och kvinnliga podcasttalare. Vidare är det också möjligt att resultatet hade blivit annorlunda om podcaster med både manliga och kvinnliga talare hade analyserats, även om resultatet av den här studien visar att språkbruket snarare beror på genre och samtalssituation än talarnas kön. Däremot kan resultatet fungera som en pilotstudie som kan fungera som en utgångspunkt för att ställa frågor och formulera hypoteser i en större studie.

6. Slutsats

För att sammanfatta visar studien att stereotyperna om manligt och kvinnligt språkbruk som etablerades under 70- och 80-talet inte är fullt applicerbara på det offentliga samtalet i podcaster. I den här studien blir det tydligt att de största orsakerna till att samtalsstilar och språkbruk skiljer sig åt i de olika podcasterna beror på genre och inte kön även om det finns tendenser till att vissa stereotyper om manligt och kvinnligt språk till viss del är applicerbara på podcasterna. Vidare kan slutsatsen dras att privatsamtalet och det offentliga samtalet skiljer sig åt. I det offentliga samtalet tycks de manliga och kvinnliga stereotyperna assimileras för att skapa en gemensam samtalsstil som passar samtalssituationen i podcaster.

Det kan finns flera anledningar till varför de språkfenomen och iakttagelser som tidigare studier gjort är svåra att applicera på min studie. Det skulle kunna vara så att definitionerna i tidigare studier inte är tillräckligt bra och att de därför är öppna för flera tolkningar vilket gör det svårt att applicera på vidare studier. Det skulle också kunna vara så att tidigare studiers analysdimensioner inte är tillräckligt operationaliserade för att kunna användas på vidare studier. Språkfenomenen är så pass abstrakta fenomen att det innebär att det troligtvis finns flertalet sätt att operationalisera dem. Bland annat är det svårt att avgöra vad som är ett avbrott och hur lång en paus ska vara för att det ska räknas som en paus. I tidigare forskning är tidigare forskare ganska vaga vad det gäller att förklara hur det har gått tillväga för att komma fram till sitt resultat. Exempelvis är det så att de inte ger tydliga beskrivningar på hur pauser och sammanfallande tal har mätts. Sådan brist på beskrivningar kan bidra till att det är svårt att applicera tidigare parametrar på den här studien.

Sammanfattningsvis blir det också tydligt att informanternas svar i enkätstudien stämmer mer överens med de vanligaste stereotyperna mer än vad språkanalysen gör. Detta

trots att även enkätsvaren skiljer sig från de vanligaste stereotyperna vad gäller vissa av fenomenen. Detta kan bero på att informanterna är präglade av de stereotyper som finns om manligt och kvinnligt språk och på grund av det upplever att språket i podcasterna är på ett visst sätt. Alternativt skiljer sig resultatet från enkäten och språkanalysen till en viss del åt på grund av valet av podcaster i delstudie 2. Det är möjligt att resultatet i de båda delstudierna hade varit mer lika om andra podcaster hade analyserats. Detta skulle möjligtvis kunna undvikas i framtida studier om podcaster till en språkanalys väljs först och att man sedan söker informanter som är frekventa lyssnare av just de podcasterna.

Sammantaget visar analysen av *Londonpodden*, *Thérèse & Zäta*, *Historiepodden* och *Tom och Petter* att de vanligaste stereotyperna är svåra att tillförlitligt applicera på podcasttalarnas språkbruk. Den här studien visar att podcasttalares samtalsstil beror till största del på podcasternas genrer och inte på talarnas kön vilket belyser vikten av fortsatta studier av det offentliga samtalet. Alternativt skulle det kunna vara så att män och kvinnors samtalsstilar har förändrats över tid och att vi inte längre kan dra lika tydliga gränser mellan dessa vilket tidigare var möjligt. Idag rör sig män och kvinnor mer i samma sfärer vilket troligtvis påverkar deras sätt att prata. Kvinnor har fått större plats i offentligheten och på arbetsplatsen och idag har också männen en mer betydande roll i hemmet vilket kan bidra till att suddas ut de distinktionerna mellan manlig och kvinnlig samtalsstil som en gång fanns. Detta i sig blir svårt att belägga då tidigare studier fokuserar på privatsamtal och den här studien fokuserar på det offentliga språket i podcaster.

7. Framtida studier

Resultatet i denna undersökning visar att informanterna i delstudie 1 inte upplever att de vanligaste stereotyperna vad gäller manlig och kvinnlig samtalsstil passar in helt och hållet på manliga och kvinnliga podcasttalare. Vissa vanligaste stereotyper för manlig samtalsstil upplever informanterna passar bättre in på kvinnliga podcasttalare och vice versa vilket tyder på att stereotyperna inte går att applicera på podcaster och kanske inte på det offentliga samtalet överlag. Vidare visar delstudie 2 att några av de vanligaste stereotyperna inte är applicerbara på det offentliga språket. Delstudie 2 visar också att stereotyperna inte är helt applicerbara på manligt och kvinnligt språk i podcaster men däremot kan man se större skillnader i språkbruk mellan de olika genrerna. Utifrån detta skulle vara intressant att gå vidare och undersöka hur språkbruket ter sig i det offentliga samtalet. Det skulle man kunna göra genom att undersöka

t.ex. podcaster eller radioprogram i en större skala där stora delar av analysen bygger på transkription för att skillnaderna i språkbruket ska synas mer i detalj. Då det är svårt att efter den här studien dra en slutsats huruvida manlig och kvinnlig samtalsstil har förändrats och på vilket sätt. För att kunna undersöka hur det offentliga språket eventuellt har förändrats med tiden så skulle man kunna studera radioprogram från 70-, 80-, och 90-talet och jämföra med de iakttagelser jag gjort i den här studien. Detta skulle förhoppningsvis leda till en god överblick hur det offentliga språket har förändrats i offentliga medier. Vidare kan man göra större och mer omfattande studier vad gäller relationen mellan språkbruk och genre i podcaster. Baserat på den här studien skulle det troligtvis bevisa att manligt och kvinnligt språk i det offentliga samtalet inte är lika framträdande som i det privata samtalet och att samtalsstilen skulle avgöras beroende på genre och samtalsämne. För att befästa iakttagelserna från den här studien krävs det att framtida studier är mer omfattande och kvantitativa. Framtida studier bör även analysera samtal mellan män och kvinnor i det offentliga samtalet då det skulle bidra till information om hur män och kvinnor konverserar med varandra i det offentliga samtalet. Troligtvis bör man även inkludera fler språkliga fenomen för att få en större och mer heltäckande bild av det offentliga samtalet. Alternativt kan det göras mer kvalitativa studier som fokuserar på en viss podcast och dess lyssnare för att få en tydlig bild av språket i den specifika podcasten. Tanken med den här studien var att den ska kunna bana väg för fortsatta studier inom det här ämnet där det offentliga samtalet står i fokus.

Referenser

Andersson, L.-G. (u.å.). Slang. I *Nationalencyklopedin*. <http://ne.se> [2018-01-25].

Boyd, S. & Ericsson, S. (red.) (2015). *Sociolingvistik i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Clark, H.H. (1996). *Using language*. Cambridge: Cambridge Univ. Press

Edlund, A., Erson, E. & Milles, K. (2007). *Språk och kön*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.

Einarsson, J. (2009). *Språksociologi*. Lund: Studentlitteratur.

Fox Tree, J., Clark, H. (1997). Pronouncing “the” as “thee” to signal problems in speaking, *Cognition*, 62. 151-167

Goldman Eisler, F. (1968). *Psycholinguistics Experiments in Spontaneous Speech*. Academic Press: London and New York. 1–59.

Kantar SIFO, *Poddtoppen*, (2017). Orvesto konsument.

https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/poddtoppen_orvesto_konsument_2017_1.pdf, [2017-11-15]

Karlsson, Anna-Malin. (2014). Går det snabbare i språket?, *Svenska Dagbladet*,

<https://www.svd.se/gar-det-snabbare-i-sprak/av/anna-malin-karlsson>

Lakoff, R. (1973). Language and Woman’s Place. *Language In Society* (1), s. 45-80.

Ljung, M. (u.å.). Svordomar. I *Nationalencyklopedin*. <http://ne.se> [2018-01-25].

Milles, K. (2012). *Jämställt språk: en handbok i att skriva och tala jämställt*. Stockholm: Norstedts.

Nordenstam, K. (2003). *Genusperspektiv på språk*. Stockholm: Högskoleverket i samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning.

Nordenstam, K. (1990). Hur talar kvinnor och män till vardags? *Kvinnovetenskaplig tidskrift*. 11:1, s. 32–42.

Nordenstam, K. (1998). *Skvaller om samtalsstrategier hos kvinnor och män*. Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Norrby, C. (2004). *Samtalsanalys: så gör vi när vi pratar med varandra*. Lund: Studentlitteratur.

Norrby, C. & Håkansson, G. (2010). *Introduktion till sociolingvistik*. Stockholm: Norstedt.

Sundgren, E. (red.) (2013). *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber.

Svenska Akademiens Ordbok, *Privat*, <https://www.saob.se/artikel/?seek=privat&pz=1>.
[2018-01-26]

Svenska Akademiens Ordbok, *Skryta*, <https://www.saob.se/artikel/?seek=skryta&pz=1>,
[2018-01-26]

Tannen, D. (1992). *Du begriper ju ingenting: samtal mellan män och kvinnor*. Stockholm: Wahlström & Widstrand

Länkar till podcaster:

Londonpodden: <https://itunes.apple.com/us/podcast/londonpodden/id1048156790?mt=2&ign-mpt=uo%3D4>

Therése & Zäta: <https://podtail.com/sv/podcast/therese-zata/>

Historiepodden: <https://www.radioplay.se/podcast/historiepodden>

Tom och Petter: <https://podtail.com/sv/podcast/tom-och-petter/>

Bilagor

Bilaga A

I följande bilaga återfinns de frågor som fanns med i enkäten. Enkäten i bilagan har kopierats från Google Forms vilket innebär att den ser något annorlunda ut i layouten. I enkäten nedan markeras de sidbrytningar som fanns i Google Forms med ett streck. Sidbrytningarna fanns för att informanten inte skulle kunna gå tillbaka och ändra sina svar ifrån tidigare sidor.

Språk och poddar

Syftet med den här studien är att undersöka allmänhetens uppfattning om språket i offentligheten. Sådant språk omfattar bland annat språk som hörs och syns i olika media. I följande enkät kommer du att få svara på frågor som rör samtal i poddar. Jag är tacksam om du som poddlyssnare svarar så uppriktigt som möjligt på frågorna.

Resultatet av studien kommer att användas till den kandidatuppsats i Allmän språkvetenskap som jag skriver vid Lunds universitet hösten 2017.

Undersökningen tar cirka 15–20 minuter att genomföra. Dina svar kommer att behandlas helt anonymt och endast användas i forskningssyfte. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande.

Har du frågor eller kommentarer får du gärna höra av dig till Patricia Loggarfve via mejl: patricia.loggarfve203@student.lu.se

Jag godkänner att delta i undersökningen

- Ja
- Nej

Ålder

- Under 19
- 19–25
- 26–29
- 30–35

- 36–45
- 46–55
- 56–65
- Över 65

Kön

- Man
- Kvinna
- Annat

Högsta avslutad utbildningsnivå

- Högstadiet
- Gymnasiet
- Högskola/Universitet
- Folkhögskola
- Komvux
- Annat

Om du har studerat efter gymnasiet vilket eller vilka ämnen har du då läst?

Är svenska ditt modersmål eller ett av dina modersmål?

- Ja
- Nej

Om nej, vilket eller vilka språk är ditt modersmål?

Definition av poddar

En podd är nästan som ett radioprogram som man kan lyssna på när man vill genom nätet eller genom att ladda ner avsnitt till en elektronisk enhet t ex. dator, surfplatta eller mobil. Ofta består poddarna av samtal mellan två eller flera personer som samtalar kring ett på förhand bestämt tema. Genom poddarnas lättillgänglighet är det lätt för poddpratarna att nå ut till allmänheten.

Hur ofta lyssnar du på poddar?

- Varje dag/Nästan varje dag
- 1 dag i veckan
- 2–3 dagar i veckan
- Mer sällan
- Aldrig

Vilken genre av poddar lyssnar du på? Kryssa gärna i flera rutor om du lyssnar på mer än en genre.

- Samhälle och Kultur
- Musik
- Komedi
- Sport och Fritid
- Utbildning
- TV & Film
- Livsstil
- Nyheter och Politik
- Företag
- Barn och Familj
- Konst och Kultur
- Hälsovård
- Religion och Spiritualitet
- Spel och Hobby
- Teknik
- Vetenskap och Medicin

De poddar du lyssnar på kanske inte täcks av dessa genrer. Beskriv gärna den typ av poddar du lyssnar på och du får gärna nämna fler genrer om du tycker att det passar.

Vilka poddar brukar du lyssna på? Nämnd gärna namnet på en eller flera. (Om du inte minns poddnamnet så kan du istället nämna någon av poddpratarna).

Brakar du tänka på hur poddpratarna använder språket?

- Ja
- Nej
- Kanske

Om ja, har du i så fall tänkt på något särskilt?

Tänk på en podd som du ofta lyssnar på. Vilket/vilka av följande påståenden tycker du passar in på den?

- Samtalet flyter på
- Talarna använder svordomar
- Talarna pratar i mun på varandra
- Talarna använder korta repliker
- Talarna pratar om flera saker samtidigt
- Det finns ett flyt i övergångarna från ett samtalsämne till ett annat
- Talarna avbryter varandra
- Det finns pauser i samtalet
- Talarna lyssnar på varandra
- Talarna pratar ofta om sitt privatliv
- Talarna skryter
- Talarna pratar om en sak i taget
- Talarna använder slang
- Talarna pratar snabbt
- Lyssnarna använder lyssningsljud. Ex. hmmm och ja så
- Talarna använder krångliga ord
- Talarna förmedlar fakta
- Talarna pratar om relationer och människor
- Talarna undviker konflikt
- Talarna pratar osammanhängande
- Talarna använder utfyllnadsord. Ex.   h, liksom och typ
- Talarna använder långa repliker
- Talarna använder vardagligt språk

- Talarna skvallrar
- Talarna pratar långsamt

Kommentera gärna ditt svar ovan och nämn namnet på den podd du tänkte på.

Tänk på en ANNAN podd som du ofta lyssnar på. Vilket/vilka av följande påståenden tycker du passar in på den?

- Samtalet flyter på
- Talarna använder svordomar
- Talarna pratar i mun på varandra
- Talarna använder korta repliker
- Talarna pratar om flera saker samtidigt
- Det finns ett flyt i övergångarna från ett samtalsämne till ett annat
- Talarna avbryter varandra
- Det finns pauser i samtalet
- Talarna lyssnar på varandra
- Talarna pratar ofta om sitt privatliv
- Talarna skryter
- Talarna pratar om en sak i taget
- Talarna använder slang
- Talarna pratar snabbt
- Lyssnarna använder lyssningsljud. Ex. hmmm och ja så
- Talarna använder krångliga ord
- Talarna förmedlar fakta
- Talarna pratar om relationer och människor
- Talarna undviker konflikt
- Talarna pratar osammanhängande
- Talarna använder utfyllnadsord. Ex. öööh, liksom och typ
- Talarna använder långa repliker
- Talarna använder vardagligt språk
- Talarna skvallrar
- Talarna pratar långsamt

Kommentera gärna ditt svar ovan och nämn namnet på den podd du tänkte på.

Upplever du att det finns en språklig skillnad mellan manliga och kvinnliga poddtalare?

- Ja
- Nej
- Ibland

Om du upplever att det finns en sådan skillnad hur skulle du då beskriva den?

Nedan finns ett antal påståenden om poddsamtal. Hur väl upplever du att dessa påståenden stämmer in på manliga respektive kvinnliga poddpratare du lyssnar till. För varje påstående kan du välja att kryssa i att det gäller för män eller kvinnor. Du kan även kryssa i båda, eller ingen.

	Män	Kvinnor
Får samtalet att flyta på		
Använder svordomar		
Pratar i mun på varandra		
Använder korta repliker		
Pratar om flera saker samtidigt		
Byter samtalsämne på ett smidigt och naturligt sätt		
Avbryter sin samtalspartner		
Tar pauser i samtalet		
Lyssnar på sin samtalspartner		
Pratar om sitt privatliv		
Skryter		
Pratar om en sak i taget		

Använder slang		
Talar snabbt		
Använder lyssningsljud		
Använder krångliga ord		
Håller sig till fakta		
Pratar om relationer & människor		
Undviker konflikt		
Talar osammanhängande		
Använder utfyllnadsord		
Använder långa repliker		
Använder vardagligt språk		
Skvallrar		
Talar långsamt		

Kommentera gärna ditt svar ovan

Finns det något som du reflekterat över under tiden du svarat på enkäten och som du inte haft möjlighet att nämna i dina svar?

Har du kommit på någon mer podd som du brukar lyssna på?

Tack för ditt deltagande!

Har du frågor eller kommentarer får du gärna höra av dig till Patricia Loggarfve via mejl: patricia.loggarfve203@student.lu.se

Bilaga B

I följande bilaga finns transkriptionerna som är gjorda till varje podcast samt tidsangivelser för dessa. Antal ord per turtagning anges i parantes efter varje replik. Varje utfyllnadsord räknas som ett ord däremot räknas inte ohörbart tal samt in- och utandning och skratt med. Transkriptionsguide över vad de olika transkriptionssymbolerna betyder återfinns i metod avsnitt 3.5 Analys av podcaster. Vem som talar markeras med hjälp av deras initialer.

Londonpodden avsnitt 40, tid: 18.00 – 19.00

K: Katrine Marçal

M: Maria Borelius

K: Drottningens kusin (2)

M: Drottningens kusin precis 1979 så .hja sprängdes han till döds i sin segelbåt i Irland tillsammans med sin sonson eller sitt eh dotterson tror jag och en femtonårig lokal pojke .hja och brittisk polis har öppnat eld mot demonstranter som har gått helt oskyldat och så vidare. hja på det här som känt Bloody Sunday så allt det här ledde fram till .hja att när Tony Blair kom (.) å blev premiärminister 19 eh 1997 så kom det ju eeh så var det liksom ett jätte tryck att lösa upp dom här spänningarna. (88)

K: Nämen asså () det man märker på Nordirland är ju det här fortfarande finns kvar i väldigt väldigt hög grad ja ja när när jag var där i mars så .hja som jag minns det som jag satt i taxin på väg ut till flygplatsen och sen så mer eller mindre ringer telefonen och sen så är det eh jag är där för att göra eh jag åker till Nordirland för att göra ett jobb om gränsen för Dagens Nyheter .hja och då har Martin McGuinness .hh den gamla en gammal IRA ledare som sen var då förste minister på Nordirland under väldigt många år... (101)

Therése & Zäta avsnitt 44, tid: 18.00 – 19.00

T: Therése Lindgren

Z: Therese Zätterqvist

T: så [att (2)

Z: [SKRATTAR]

T: .hh det här med] bekväm i sin nakenhet verkligen det skiljer sig väldigt individuellt från person till person. (17)

Z: Jag hör de vad då är det det ända du ska säga (12)

SKRATT

T: A men det va så vet du när jag kom dit å jag hade föreställt mig eller jag hoppades ju att det kanske kommer va 4-5 stycken tanter (28)

Z: mm (1)

T: å jag kommer sitta på en stol å dom 4-5 kommer sitta framför mig å sen säger väl en slags den här läraren till mig hur jag ska sitta nej när jag kommer dit så säger eeh dom här som har lokalen konstnärshuset .hja jag har lagt en bänk här som du kan ligga på (54)

Z: ligga? (1)

T:.hh det va det jag också sa ska jag ligga? på en [bänk (13)

Z: [SKRATTAR]

T: [okej

SKRATTAR] vänta va e det här för någonting .hja å sen så sätter sig folk i en ring runt om. (19)

Z: åh nej [åååååå] (3)

T: [jaaaaa] jag hade ändå hoppats liksom att bara så här att jag kan koncentrera mig på att alla ser mig från ett håll [men (24)

Z: [ja] (1)

T: [nu] vad det verkligen 360 folk satt runt (.) överallt (9)

Z: å herregud ja men för att den (.) najsaste posen hade ju varit... (12)

Historiepodden avsnitt 182, tid: 18.00 – 19.00

D: Daniel Hermansson

R: Robin Olovsson

D: Dom hade ju drivit en avkoloniseringspolitik (6)

R: mm (1)

D: eeh men precis som det har blivit i Zambia där man hade majoritetsstyre det vill säga att de svarta skulle kunna rösta å å så där .hja så hade man ju (.) den tanken om eeh

Sydrhodesia också eeh och ett slagord var ju no independence before majority rule (.) det vill säga att ni kan inte ni kan inte skapa nån form av självständighet från oss i

Storbritannien här om ni inte skapar ett majoritetsstyre (73)

R: Nej Storbritannien känner ju eeh typ av ans eller såklart känner dom ett ansvar men men dom har ju ett ansvar att det här är lite grann vår mess (29)

D: mm (1)

R: också vi kan inte lämna eeh ifrån oss det hur som helst. (12)

D: .hh nej precis dom ville dom sa att de skulle delta i politiken på lika villkor i så fall (18)

R: mm (1)

D: .hh det här är ju ett allvarligt hot mot eeh de 300 000 vita rhodesierna .hja som mm inte eeh gillar tanken på det riktigt e och lösningen på det hotet e att helt enkelt ensidigt förklara sig självständigt från Storbritannien. (38)

R: Precis (1)

Tom och Petter avsnitt 34, tid: 18.00 – 19.00

T: Tom Ljunqvist

P: Petter Egnefors

T: mm (1)

P: åh 160 då ska det också tilläggas att de är en på 10 000 har de (25)

T: (.) mm (1)

P: vilket mm ungefär (3)

T: men en på 10 000 då är det ändå rätt många som har 160 i IQ (15)

P: a men det är väldigt väldigt många som inte har det också (12)

T: ja men de e ändå (.) det är ju inte en på miljonen (12)

P: nej hh nej men det e det inte men det [e väldigt väldigt] (12)

T: [den som] har högst IQ vem vem (6)

P: Just nu tror jag att de e en amerikan som är bor [alltså de är] (15)

T: [som är orange] (3)

P: Ja och leder nån typ av land nej men ha Trump har en ganska hög IQ också har man uppskattat (.) 140 eller nått sånt. (24)

T: aa (1)

P: Men jag tror att han som har högst IQ är en kille som har 200 å han har dedikerat sitt liv åt att försöka bevisa att gud existerar (28)

T: (.) hmm (1)

P: Med [varierad (2)

T: [den var ju] (3)

P: framgång] (1)

T: den har liksom vänts hans IQ har gjort honom (.) galen (10)

P: mm (1)

T: nej men (.) så 200 är toppen (6)